

ДОБРА СПРАВА

КИСЛЕВ 5785

219

ГРУДЕНЬ 2024

ГАЗЕТА БФ "ХЕСЕД ШААРЕЙ ЦІОН"

ОДЕСА

Видається за підтримки "Джойнт" JDC

International Fellowship
of Christians and Jews

ДЕНЬ СОБОРНОСТІ УКРАЇНИ

День соборності України – державне свято. Відзначається щорічно, 22 січня, у день проголошення 1919 року Акту возз'єднання Української народної республіки (УНР) та Західно-Української народної республіки (ЗУНР) до єдиної української держави.

На офіційному рівні свято соборності вперше за 20 років було урочисто відзначено 22 січня 1939 р.

Відбулося це у Карпатській Україні (м. Хуст), на той час – автономній республіці Чехословаччини.

Це була чудова нагода нагадати закарпатцям про волю, висловлену на з'їзді Всенародних українських зборів у Хусті 21 січня 1919 р. про приєднання Закарпаття до Української Народної Республіки зі столицею у Києві.

Це була не просто маніфестація, а найбільша за 20 років перебування краю у складі Чехословаччини демонстрація

місцевого населення за участю 30 тисяч людей, які з'їхались до столиці Карпатської України з усіх куточків краю.

Патріотичні сили України у передчутті розпаду СРСР об'єдналися та 21 січня 1990 року

організували "живий ланцюг" між Києвом та Львовом як символ духовної єдності людей східних та західних земель України та існування єдиної, соборної України.

Від 1 до 3 мільйонів людей, узявшись за руки, створили на дорогах та

шосе безперервний ланцюг від Києва до Львова.

Ця акція стала однією з найяскравіших подій під час руху за відродження незалежної, соборної та демократичної України.

У 2025 році Україна відзначатиме чергову річницю проголошення Акту возз'єднання Української Народної Республіки та Західно-Української Народної Республіки.

Цього дня у Києві відбудуться офіційні урочисті заходи, у яких візьмуть участь керівники країни.

Зокрема, відбудеться урочисте покладання квітів до пам'ятників Тарасу Шевченку та Михайлу Грушевському.

На будинках державних установ цього дня будуть вивішені прапори. У музеях плануються виставки архівних документів, присвячених знаковим подіям та особистостям Української революції 1917-21 рр.

МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОКОСТУ

Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту відзначається 27 січня. Встановлено Генеральною Асамблеєю ООН 1 листопада 2005 року (Резолюція №60/7). Ініціаторами ухвалення документа виступили Ізраїль, Канада, Австралія, Україна, Росія, США, а їхніми співавторами – ще більше 90 держав.

Ця дата була обрана тому, що цього дня радянські війська звільнили концентраційний табір Освенцім, розташований за 70 кілометрів від Кракова. У фашистських таборях було знищено 6

мільйонів євреїв та мільйони осіб інших національностей, в Освенцимі загинуло 1,5 мільйона осіб, з яких понад мільйон складали євреї. Генеральний секретар ООН Кофі Аннан сказав: "Голокост – це безпрецедентний прояв зла, який не можна просто залишити в минулому та забути".

Вперше Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту відзначався у всьому світі у 2006 році.

МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ОБІЙМІВ

Міжнародний день обіймів був започаткований 21 січня 1986 року в США. Свято спочатку набуло національних масштабів, а пізніше розповсюдилося усім світом. З недавнього часу цей день стали відзначати і в Україні, особливо

популярним він є серед молоді. Вчені стверджують, що людина потребує чотирьох обіймів в день, для почуття безпеки – 8. Необхідно обіймати своїх дітей, коханих, рідних, колег та знайомих.

У дослідженнях виявили, що соціальна підтримка та обійми можуть захистити людину від застуди після її контакту з вірусом, пом'якшити стрес.

Під час обіймів в організмі виділяється окситоцин – гормон, який розслабляє та знижує тривожність. Його часто називають «гормоном обіймів».

Цей гормон знижує кров'яний тиск та зменшує гормон стресу

норадреналін. Обійми допомагають заспокоїти внутрішні страхи, прищепити відчуття спокою та безпеки.

Щоб отримати якомога більше користі від цього свята, треба спочатку обіймати друзів. Чим їх більше, тим більше обіймів.

Обійміть незнайомця. Контакти з незнайомцями мають незвичайну терапевтичну дію.

Не треба далеко йти, щоб отримати обійми. Обхопіть себе руками та міцно обійміть.

Пам'ятайте, що насамперед ми самі маємо себе любити.

Цей день важливий для кожної людини, оскільки допомагає відчуття себе важливою та дати іншим відчуття вагомості.

Особливо це свято полюбують діти, оскільки вони є відвертішими та легше виявляють свої почуття.

Обійми зціляють від хвороб.

А Міжнародний день обіймів допомагає зрозуміти, що ми залежні одне від одного та щодня потребуємо дотиків від навколишніх людей, від тих, хто тебе щоденно оточує.

Національні та міжнародні свята

2 стор.

Ірина Мармер
"Фанні Зборовська та її нащадки"

3 стор.

Діє "Гаряча лінія"

4 стор.

Поради господарці

4 стор.

Марк Штейнберг
"Єврейський щит СРСР"

5 стор.

Владислав КІТІК
"Запали свічку, і Бог тебе побачить"

6 стор.

Віра Шаховцева
"Природність і чарівність Діни Фрумїної"

7 стор.

Ісаак Бабель
"Батько"

8 стор.

Віра Шаховцева
"Живи простіше – збережеш здоров'я"

9 стор.

Михайло Гаузнер
"Неординарні особистості"

10 стор.

Країна Поезія

11 стор.

Посмішка

12 стор.

Служба "Мокед-Лакашіш" – 737-40-21; Служба "Харчування" – 737-40-11;
Програма "Медицина" – 737-40-27; Культурний центр – 737-40-13;
Служба волонтерів – 737-40-24; Волонтерська вітальня – 737-40-32;
Денний центр – 737-40-30

Новини світу, України, Одеси

ЄС ухвалив рішення: з 2025 року щомісяця виділяти Україні 1,5 мільярда євро.

США оголосили про черговий пакет військової допомоги Україні в розмірі 1,25 мільярда доларів.

США посилюють свою військову присутність в Японії.

Повалення режиму Башара Асада в Сирії призвело до ганебної втечі російського контингенту з території країни.

Росія уклала угоду з Північною Кореєю про передачу їй винищувачів МиГ-29 і Су-27 в обмін на відправку північнокорейських солдатів в Україну. Близько 12 тисяч солдатів КНДР вже дислоковані в зонах бойових дій, переважно на лінії фронту в Курській області. Протягом останнього тижня там загинуло понад 1000 північнокорейських солдатів.

Аварія двох дуже старих російських танкерів під час шторму в Керченській протоці загрожує екологічною катастрофою — в море вилилось близько 4 тисяч тонн мазуту. Витік мазуту триває, він потрапляє на берег. Екологи вважають, що наслідки можуть бути помітні протягом 10 років.

Південна Корея ввела санкції проти Північної Кореї та Росії за військову співпрацю.

Новим лідером консерваторів Великої Британії обрана 44-річна темношкіра жінка Кемі Баденох, прихильниця західної культури та Ізраїлю.

Населення Землі перевищило 8 мільярдів людей.

Азербайджанський пасажирський літак Embraer-190 з 62 пасажирями на борту, з яких 16 — громадяни РФ, був прийнятий за дрон і збитий російським ЗРПК "Панцир". Пошкоджені літаку не дозволили приземлитися в жодному з російських аеропортів.

Президент Німеччини Штайнмаєр розпустив Бундестаг. Вибори призначені на 23 лютого 2025 року.

Глава КНР Сі Цзіньпін не поїде і не буде присутнім як гість на інавгурації Дональда Трампа 20 січня 2025 р.

П І С Т

Десятого числа місяця Тевет в 3336 від Створення світу (425 р. до н. е.) війська вавилонського царя Нухаднецара (Навуходоносора) взяли в облогу Єрусалим.

Облога тривала два з половиною роки. Були пробиті стіни міста і підпалено Храм.

Це означало втрату єврейським народом незалежності.

Почалося його вигнання до Вавилону на 70 років.

Десяте Тевета (Асара-Бетевет) (у 2025 році випадає на 10 січня) відзначається як день

жалоби, посту та каяття. Піст повинен пробуджувати серце і

прокладати шлях до каяття, нагадувати нам про наші погані вчинки, про гріхи наших батьків, які накликали і на них, і на нас страшні біди.

ТЕВЕТА

Їжа та напої заборонені від світанку до ночі. Як і в інші дні постів, що продовжуються тільки в денний час (Піст Гедалії, 17 Тамуза і Піст Естер), дозволено вмиватися, умащуватися і носити шкіряне взуття — все це заборонено лише 9 Ава і в Йом-Кіпур.

Хворі (навіть не сильно), вагітні та годуючі жінки, яким важко постити, а також діти звільнені від обов'язку постити.

Однак вони не повинні їсти за всіх, і цього дня їм слід обмежитися простою їжею.

До денних молитов додають фрагменти, що стосуються Асара-Бетевету і дняпосту. Також читають покаянні молитви Слехот. Нещодавно 10 Тевета було обрано як "День спільного Кадиша" на згадку про загинув у Голокості. Дуже багато з шести мільйонів євреїв загинули жорстокою смертю, і дата їхньої загибелі невідома, тому що не залишилося свідків їхньої смерті.

10-го Тевета запалюють поминальну свічку (нер нешама), вимовляють Кадиш і навчають розділи з Мішни в ім'я душ цих мучеників.

«КЕШЕР ДОРОТ» НАПЕРЕДОДНІ ХАНУКИ

учасників, щоб кожен зміг відчути наближення свята та принести у свій дім світло.

Разом з учасниками ми згадували, що Ханука, також відома як Свято восьми свічок або Свято вогнів та є одним із найважливіших свят у єврейському календарі.

Це святкування, яке триває рівно вісім днів, відзначає перемогу світла над темрявою. Свято дива та оновлення.

Атмосфера на зустрічах панувала дуже душевна і надихаюча, завдяки звучанням

ханукальних пісень і співу таких особливо активних учасників як Едіта Семенівна Бортнік. І кожен дуже креативно поставився до своєї роботи, різноманіття ідей вразило.

Хтось розфарбував свій будинок квітами, у когось на даху гніздилися птахи.

А Олександра Ізраїлівна Черніс оформила дах зображенням двох прапорів: ізраїльського та українського як символ дружби наших країн.

Після того, як усі будиночки були оформлені, кожен учасник зміг запалити світло у своєму будинку.

І звісно ж не обійшлося без солодких пончиків, які заведено їсти на Хануку, а найголовніше, що ми знову переконалися в тому, що зв'язок поколінь існує та ця дружба дуже в а ж л и в а ! ! !

Керівник проекту
Світлана Новаковська

ЛАКОНІЗМИ

Класичний приклад лаконічності спартанців відноситься до листа царя Македонії Філіпа II, який завоював багато грецьких міст: "Раджу вам здатися негайно, бо якщо моя армія увійде до ваших земель, я знищу ваші сади, поневолю людей і зруйную місто". На це спартанці відповіли одним словом: "Якщо".

Віктор Юго надіслав видавцеві рукопис роману "Знедолені" з супровідним листом: "¿"

Відповідь була не менш лаконічна: "!"

Фредерік Браун написав найкоротшу страшну історію з будь-коли написаних: "Остання людина на Землі сиділа в кімнаті. У двері постукали..."

Колись Хемінгуей посперечався, що вигдає оповідання з шести слів, яке стане найзворушливішим з усіх раніше написаних. Він виграв: "Продаються дитячі черевики. Неношені." ("For sale: baby shoes, never used.")

ЛАКОНІЗМИ

О.Генрі став переможцем конкурсу на найкоротшу розповідь, яка має зав'язку, кульмінацію та розв'язку: "Шофер закури́в і нахилився над бензобаком подивитися, чи багато залишилося бензину. Небіжчику було двадцять три роки."

В Англії був оголошений конкурс на найкоротшу розповідь. За умовами, у ньому мали бути слова: "Королева. Бог. Секс. Таємни ця". Перше місце: "О, Боже, — вигукнула королева, — я вагітна і не знаю від кого!"

Коротко про себе..... "На любителя."

Мені потрібні нові ненависники. Старим я поступово починаю подобатися.

Тільки жінка здатна здивовано повести стегами.

Рабинович тримає на руках новонародженого сина і каже:

— Ізя, що ти плачеш? Ти маєш зрозуміти — дороги назад немає!

ЛАКОНІЗМИ

Таргани з публічного будинку вийшли на мітинг із гаслами: "Досить видовищ! Дайте хліба!"

Якби бог був жінкою, то заповідей було б значно більше: не сміти, не хропи, не дими...

Господи, зроби так, як мені треба, а не так, як я хочу!

Скільки про себе не розповідай, все одно за спиною розкажуть цікавіше.

Як казала тітка Песя: Навколо жінки треба витися джмелем, з кожним колом стаючи все джмелішим і джмелішим.

У хорошого бухгалтера не сходиться лише спідниця.

Чоловіки, коли в сім'ї складається конфліктна ситуація, одразу задайте собі питання: "Ти хочеш бути правим або щасливим?"

Бажання, на яке не вистачає грошей, називається мрією.

ЛАКОНІЗМИ

Знаходжуся в найкращому віці: дурість вже пройшла, а маразм ще не почався.

Багато чоловіків, закохавшись у прекрасні очі, помилково одружуються з усією дівчиною.

Любіть дружину — надійне джерело знань про ваші недоліки!

Якщо людина талановита, то вона талановита у всьому. З ідіотами така ж ситуація.

Якщо з першого разу у Вас нічого не вийшло — парашутний спорт не для Вас.

Ніщо так не бадьорить зранку, як проспати.

У хороших чоловіків, як правило, є один недолік — вони всі якісь одружені.

Ну що ти, любя, ти в мене зовсім не товста... Ти зараз, навіть здалека, добре помітна!

ФАННІ ЗБОРОВСЬКА ТА ЇЇ НАЩАДКИ

ІРИНА МАРМЕР

З усіх втрат, що зазнав Єлисаветград, а потім і Кіровоград у новітні часи (після розпаду СРСР), найбільше дивує втрата пивзаводу Зельцера та кондитерської фабрики Вінерова (так вони називалися до 1917 року).

Адже це підприємства, чия продукція цінувалася як в дореволюційній Росії, так і в Радянському Союзі, й, взагалі, яка користується попитом за будь-яких політичних криз і катаклізмів.

Втім, не рватимемо у черговий раз душу. Поговоримо про вічне, про те, що втратити неможливо, – про видатних уродженців нашого краю. От де вона наша слава, слава Єлисаветграда!

Якщо спробувати визначити, в якій галузі уродженці нашого краю прославилися найбільше, то, безумовно, – це військова справа та медицина. Такої кількості не просто видатних лікарів, а справжніх світил медицини навряд чи ще якийсь інший регіон подарував світові та може помагатися з нашим.

Можна знайти цьому й пояснення, адже саме в Єлисаветграді була заснована знаменита медико-хірургічна школа, яка проіснувала 10 років (1787-1797) і була першим вищим навчальним медичним закладом України (медичний факультет у Харківському університеті відкрили 1805 року).

Дослідники історії вітчизняної медицини стверджують, що за час свого існування ЄМХШ випустила 255 лікарів та їхніх помічників, а це означає – кожен восьмий лікар другої половини XVIII століття Російської імперії навчався медицині в Єлисаветграді.

Фанні Ісааківна Зборовська (1897-1973) – жінка, якій судилося відіграти визначну роль в історії радянської медицини.

Вона народилася у нашій Новоукраїнці, як зазначено у Вікіпедії, в родині мельника. Щоправда, жодної інформації про Ісаака Зборовського та його млин у Новоукраїнці відшукати не вдалося. Натомість давно відомо, що Новоукраїнка передусім славилася на всю Європу паровим млином Варшавського. Це був справжній архітектурний красень – цегляна п'ятиповерхова будівля на березі річки Чорний Ташлик була побудована в 1894 році. То, можливо, Ісаак Зборовський і не мав власного млина, а лише працював на підприємстві Варшавського?

Автори статті в журналі «Вопросы современной медицины», присвяченої 115-річчю від дня народження Фанні Зборовській, не такі категоричні, як Вікіпедія: «Отец был служащим на мельнице, мать – домохозяйкой». Все-таки, погодьтесь, «був мельником» і «був службовцем на млинарні» – не одне й те саме.

Статки батька не дозволили Фанні Зборовській легко й швидко здобути середню, а потім і спеціальну освіту. До того ж у родині підростала ще одна донька Іда (1905 року

народження), якій судилося відіграти в майбутньому фатальну роль у долі старшої сестри. Спочатку Фанні екстерном склала екзамени за 4 класи чоловічої гімназії і в 1913 році почала

працювати помічником аптекаря у Новоукраїнці.

У 1916 році Фанні успішно склала іспити на помічника провізора в Новоросійському університеті в Одесі, де й закінчила 7-й клас гімназії.

Під час громадянської війни працювала медсестрою та провізором військово-санітарної служби, а в 1921 році

побувала навіть фронтовою медсестрою під Кронштадтом, коли там спалахув антибільшовицький заколот.

З 1921 по 1926 рік Фанні навчалася на медичному факультеті 1-го Московського державного університету. Рік стажувалася у Державному науковому інституті охорони материнства і дитинства (ОХМАДИТ), після чого була направлена в Рязань на посаду завідувачою відділом охорони материнства і дитинства міськздраву. Згодом очолила в Рязані спочатку міськздрав, а потім і облздрав.

У 1930 році вона повернулася в Москву, навчалася в аспірантурі Інституту соціальної гігієни та організації охорони здоров'я.

У 1932 році Фанні Ісааківна призначається директором Державного наукового інституту охорони материнства і дитинства, а після його розділення у 1940 році стає першим директором НДІ педіатрії Наркомздраву РРФСР (з 1945 року – АМН СРСР).

З 1936 року Фанні Зборовська – кандидат медичних наук.

У 1943 р. вона опублікувала «Справочник для детского врача города», а згодом світ побачив її підручник «Организация лечебно-профилактической помощи детям».

Крім того, наша землячка була відповідальним редактором журналу «Вопросы материнства и младенчества» (1936-1941), заступником відповідального редактора журналу «Медицинская сестра», членом редколегії журналу «Педиатрия».

Керувала НДІ педіатрії АМН СРСР Зборовська до 1948 року – до «справи лікарів» та розв'язаної Сталінім компанії боротьби з космополітизмом. Втім, її лише позбавили керівної посади, що в ті часи і не вважалося серйозним

покаранням. З 1951 по 1966 рік Фанні Ісааківна до виходу на пенсію працювала старшим науковим співробітником Центрального інституту санітарної освіти Мінздраву СРСР.

Натомість сімейне життя Зборовської склалося доволі драматично. У 1920-і роки Фанні Ісааківна вийшла заміж за лікаря Олександра Осиповича Доліна, який став відомим невропатологом та нейрофізіологом, доктором медичних наук, професором МДУ ім. М.В. Ломоносова. У 1923 році у подружжя

народилася донька Людмила, а невдовзі після цього шлюб розпався. У ролі його руйнівниці виступила молодша сестра Фанні Іда Зборовська, в яку закохався Олександр Долін. Про розлучницю лише сказано, що вона, як і чоловік, була нейрофізіологом і працювала в науковій лабораторії Доліна.

Отже, крім популярного та відомого з найдавніших часів вислову «Брат мій – ворог мій» (все почалося з Каїна та Авеля), існує й такий, можливо, менш поширений, як «Сестра моя – ворогиня моя».

Фанні Ісааківна мала двох онуків – Олександра та Вероніку, які стали видатними творчими особистостями.

Фанні Зборовська

Олександр Аркадійович Долін

Вероніка Доліна

КОРИСНІ ВПРАВИ

Як витратити пару хвилин свого часу на таке занудство, як здоровий спосіб життя?! Але в тому-то і вся краса, що на будь-яку з наведених нижче оздоровчих вправ вам знадобиться менше п'яти хвилин!

1. Деякі оптимісти рекомендують не користуватися ліфтом, а завжди підніматися на потрібний поверх за допомогою м'язів ніг та преса, які отримають чудове навантаження та зміцнять серцево-судинну

систему. Зрозуміло, щодня повзати вгору сходами – нудно і втомлює. Але мало хто знає, що спускатися вниз сходами майже так само корисно: навантаження на м'язи-судини в цьому випадку йде дуже пристойне. А найголовніше – робити це набагато легше і веселіше.

2. Шия людини, яка вступила в тісне співробітництво з комп'ютером або телефоном, зазвичай тягне жалюгідне

існування. І часто вона починає висловлювати своє невдоволення жалібним хрускотом при повороті голови, болем у плечових м'язах та іншими неприємними відчуттями. Зробити приємне ший можна так: затиснувши олівець у зубах, писати ім у повітрі перед собою весь алфавіт – від А до Я. Шийний відділ вашого хребта буде у захваті.

3. Купуйте морську сіль. Щодня вранці або ввечері висипте столову ложку в склянку теплої

Олександр Аркадійович Долін (1949 року народження) – учений-сходознавець (японіст), поет, літературознавець, культуролог, перекладач. Понад чверть століття (з 1992 року) живе в Японії, професор порівняльної культурології та літературознавства Токійського університету іноземних мов, професор Міжнародного університету Акіта. Автор 12 монографій, 25 книг перекладів японської поезії. Лауреат премії Всеяпонської асоціації перекладачів «За видатний внесок у культуру». Книга Олександра Доліна «Кэмпо – традиция воинских искусств» стала бестселером, розійшлась тиражем близько мільйона примірників.

Вероніка Аркадіївна Доліна (1956 року народження) – поетеса, бард, автор-виконавець понад 500 пісень. Її співану поезію у супроводі шестиструнної гітари високо цінував Булат Окуджава.

Про Вероніку Доліну пишуть: «Из всех поющих женщин с гитарой именно она осталась единственной непревзойдённой».

Ось як вона згадує своїх бабусю й дідуся: «Мы жили в квартире моей бабушки Фанни Исааковны Зборовской... на Сретенке до моего поступления в школу, а потом поменялись квартирами с моим дедом, который к тому времени уже давно не был мужем моей бабушки, а в двадцатые романтические годы женился на ее младшей сестре».

Александр Осипович Долін был очень видной фигурой. Выходец из бессарабского местечка, ученик аптекаря, мальчиком пришел в отряд к Котовскому, стал пулеметчиком, затем первым комиссаром Одесского артиллерийского училища. А уж потом уехал учиться медицине. Выучился – и стал известнейшим ученым, невропатологом, автором учебника. Работал с академиком Павловым, был одним из тех, кто присутствовал при историческом уходе Павлова из жизни. Дед был среди основателей Сухумского обезьяньего питомника.

Настоящие «собаки Павлова» выжили и умирили на его руках. Впрочем, дед очень любил собак, и надо всем моим детством витали легенды о его овчарке Ирме. Всю блокаду Ленинграда он работал главным врачом госпиталя...».

Фанні Зборовській та Олександру Доліну внучка присвятила пісню «Фанні та Олександр». Так називається, до речі, й знаменита кінострічка, сімейна сага геніального шведського режисера Інґмара Бергмана. Що це? Випадковий збіг чи натяк на те, що сімейна драма, яка спіткала діда й бабу, також могла б стати сюжетом для кінофільму?

За матеріалами краєзнавця та історика Володимира Боська та Вікіпедії.

УВАГА !

Діє

«Гаряча лінія»

ТЕЛЕФОНИ

“ГАРЯЧОЇ

ЛІНІЇ”

Шановні клієнти Благодійної Фундації «Хесед Шаарей Ціон»!

У такий непростий час ми розширили роботу “Гарячої лінії” (Call Center), яка працює з 3 квітня 2020 р. Вона створена для тих, хто самотній.

Якщо ви зіткнулися з проблемами, які виникли під час карантину, і поряд немає нікого, хто міг би вам допомогти, звертайтеся до співробітників та волонтерів Хеседи, які обслуговують “Гарячу лінію”.

Вони намагатимуться надати вам допомогу.

Ви можете звертатися з будь-яких гострих питань за номерами телефонів, які наведені поруч, з 10.00 до 15.00 у робочі дні:

3 мобільного:

0948634720
0948634710
0948634740
0948634770
0948634780
0948634810
0948634760
0948634790

3 міського:

7934720
7934710
7934740
7934770
7934780
7934810
7934760
7934790

Не винятком є телефонний зв'язок з вашим куратором, але просимо поставитися з розумінням до звантаженості співробітників БФ «Хесед Шаарей Ціон».

Ми завжди раді допомогти вам!
Бережіть себе!
Будьте здорові!
З повагою,

Діана Боровик

Н О В И Н И

З

І З Р А І Л Ю

У центральній частині сектора Гази ліквідовано багато терористів, зокрема сім бойовиків ХАМАС – учасників різанини 7 жовтня 2023 року.

Ізраїль будує мережу військових баз у секторі Гази, що може свідчити про намір залишитися в регіоні надовго.

Після падіння режиму Башара Асада армія Ізраїлю перетнула демілітаризовану зону та прилегли стратегічні позиції. Вона увійшла на територію Сирії за межами Голанських висот з метою не допустити розгортання бойовиків “Хезболли” у нових районах та усунути будь-які загрози.

ВПС Ізраїлю провели найбільшу операцію в історії, знищивши за 48 годин десятки військових вертольотів і літаків, аеропорт Дамаска, а також кораблі сирійського військово-морського флоту в порту Латакія та центр, пов'язаний з виробництвом хімічної зброї.

ЦАХАЛ провів близько двохсот атак по всій Сирії з метою знищити величезні запаси озброєнь сирійської армії, включаючи ракети, танки, артилерію, склади боєприпасів та інше. За допомогою ВПС і флоту знищено близько 80% сирійської армії.

Армія оборони Ізраїлю продовжує методичну роботу на території Лівану, виявляючи нові склади зі зброєю “Хезболли” і захоплюючи нові трофеї.

ЦАХАЛ у відповідь на спроби ударів по Ізраїлю атакував об'єкти режиму хуситів у Ємені. В операції були задіяні десятки

бойових літаків і літаки-заправники. Було завдано ударів по аеропортах і електростанціях.

Армія оборони Ізраїлю отримала розпорядження від політичного керівництва країни залишатися на сирійській частині Голанських висот до кінця 2025 року.

З прикордонної смуги з Ліваном заширши 8 км було вивезено до Ізраїлю понад 85 000 одиниць різної зброї, призначеної для стрімкого вторгнення “Хезболли” на територію Верхньої Галілеї.

Найбільша ізраїльська авіакомпанія El-Al після збиття над російською територією азербайджанського літака скасувала всі рейси до Москви «з міркувань безпеки».

Генеральний секретар ООН Антоніу Гутерріш засудив удар ізраїльських ВПС по Ємену. Про ракетні удари хуситів по Ізраїлю генсек не згадав, хоча ракета, випущена з Ємену, летіла в напрямку Тель-Авіва.

У 2024 році населення Ізраїлю перевищило межу в десять мільйонів жителів. Тепер населення Ізраїлю перевищує чисельність жителів таких країн, як Австрія, Швейцарія, Угорщина і Білорусь, і наближається до показників Швеції, Португалії, Чехії та Бельгії.

2000-річне насіння проросло, і з'явилася фінікова пальма, яка вимерла 1800 років тому. Було вирішено дати пальмі ім'я Мафусаїл, на честь знаменитого біблійного персонажа-довгожителю.

П О Р А Д И

Г О С П О Д А Р Ц І

Рекомендації для приготування у мікрохвильовій печі (закінчення).

Початок у № 217

Як би нам не подобовся технічний прогрес, деякі продукти гріти в мікрохвильовій печі дуже небезпечно, тому що певні продукти можуть втратити смакові якості, властивості, корисні речовини, а також стати небезпечними та токсичними.

У мікрохвильовій печі не можна нагрівати: яйця, помідори, кавуни та інші продукти з рідким або напіврідким вмістом та цілісною оболонкою (у яєць – шкаралупою), тому що вони мають властивість вибухати при різкому підвищенні температури.

Куряче м'ясо змінює свої властивості під впливом мікрохвиль. Краще розігріти в духовці за невеликої температури або використовувати холодну курку при приготуванні сендвіча, бургера або салату.

Кисломолочні продукти не можна гріти взагалі, оскільки білок у них згортається. Свіже молоко гріти також не рекомендується через те, що корисні біфідобактерії в ньому гинуть від мікрохвиль.

Кількість бактерій у грудному молоці, які відповідають за формування імунітету у дитини, зменшується порівняно із зразками, розігрітими традиційним способом, приблизно у 18 разів.

Не можна нагрівати в мікрохвильовій печі салати та зелень, а також розморожувати заморожені овочі та зелень, оскільки нітрати при розігріві перетворюються на небезпечні токсичні речовини та можуть спровокувати отруєння.

При нагріванні фруктів та ягід губляться вітаміни та мікроелементи, а деякі

перетворюються на канцерогени, які здатні спровокувати рак.

У грибах міститься багато специфічного білка, структура якого змінюється через добу після приготування. А при розігріві цей білок змінює свою структуру і може бути небезпечним для кишківника.

При розморожуванні великого шматка м'яса тепло поширюється по продукту нерівномірно – тонкі краї встигають підсушитися, доки товстіша середина тільки відтає. Крім того, при температурі 60°C починається активне зростання бактерій, а якщо підготовлене розморожене м'ясо не буде найближчим часом схильне до термічної обробки, воно буде заражене шкідливими мікроорганізмами.

Продукти, які загорнуті в харчову плівку, магазинний пакет або знаходяться в пластиковому контейнері, а особливо в контейнерах від фаст-фуду, – під впливом мікрохвиль виділяють шкідливі хімічні речовини, які дуже небезпечні для здоров'я.

Продукти у старому посуді часто містять сполуки свинцю та інших важких металів. При нагріванні вони здатні потрапити на їжу та викликати серйозне отруєння організму.

Якщо на посуді є будь-який, навіть найменший металевий обідок, ставити такий посуд у мікрохвильову піч категорично не рекомендується, щоб уникнути пожежі, тому що метал може спалахнути.

Фольга здатна блокувати мікрохвилі. Тому розігрівати їжу, обгорнуту у фольгу, не слід, якщо не хочете побачити іскри і полум'я.

ПРИТЧИ

Чому вчать книжки?

Коли до школи прийшов сліпий хлопчик, діти здивовано запитали вчителя:

— Як же він навчатиметься, якщо він сліпий?

— Чоловік без книги— сліпий. А наш новий учень вміє читати руками.

Спочатку діти дражнили сліпого, але хлопчик на жарт не ображався.

Сліпий мав чудову пам'ять і все запам'ятовував з першого разу.

Діти незабаром звикли до хлопчика і просили у нього допомоги на уроках.

Іноді після уроків вчитель сам читав у голос сліпому хлопчику, і вони обговорювали разом прочитане.

Одного разу вчитель відчув біль у серці. Він стиснув зуби і опустився на стілець.

У цей момент сліпий хлопчик закричав:

— Нашому вчителю погано, терміново потрібний лікар.

Діти схопилися з місць. Прийшов лікар, і вчителя забрали на ношах до лікарні.

— Як ти дізнався, що вчителю погано? — здивувалися діти.

— У нього тремтів голос, він зблід і замовк у середині фрази.

— Хіба ти бачиш?

— Не бачу, але відчуваю. Наприклад, ти, Антуане, вранці був сумним, мабуть, тебе сварили вдома.

— Так. Але як відчувати, якщо не бачиш?

— Мене книги навчили відчувати. Коли людина відчуває, вона ніби бачить. Пам'ятаєш, вчитель казав: «Людина без книги— сліпа».

ПРИТЧИ

Телеграма

Жив-був Йосип—єврейський селянин. Він любив філософствувати.

— Я їду на базар. Як продам пшеницю— пошлю тобі телеграму.

Він продав пшеницю і подався на пошту. Там він написав таку телеграму:

«Пшеницю продано вигідно. Приїжджаю завтра. Люблю і цілую. Йосип».

Потім він почав розмірковувати: «Чому «вигідно»? Я що збирався продати дешево?

Тому він викреслив слово “вигідно” і почав роздумувати над кожним словом.

І він сказав собі: «Чому приїжджаю завтра»? Я що, збирався прибути наступного місяця? Моя дружина й так знає, що я приїду як тільки продам пшеницю». Тому він викреслив слова “приїжджаю завтра”.

Далі він подумав: «Моя дружина і так чудово знає, що я поїхав продавати пшеницю, то навіщо писати «пшеницю продано»? Він це теж викреслив, а потім почав сміятися. «Я пишу своїй дружині, навіщо мені писати «люблю, цілую»? Я що, пишу чужій дружині? Це що, день народження моєї дружини чи якесь свято?» Так і ці слова викреслив.

Тепер залишилося лише ім'я Йосип.

Подивившись на ім'я, він сказав собі: «Йосифе, ти що з глузду з'їхав? Твоя дружина знає, як тебе звуть».

Тому він порвав телеграму і, щасливий, що заощадив багато грошей і уникнув дурниць, пішов з пошти.

Марк Штейнберг

“ЄВРЕЙСЬКИЙ ЦИТ СРСР”

Продовження. Початок у № 177

ГЕНІЙ ШПІОНАЖУ ТАНКИ НА КУРФЮРСТЕНДАММ

Скорочено

ГЕНІЙ ШПІОНАЖУ

Явно збентежений тим, що хворий перебуває в непритомності, генерал Колесніков пробурмотів кілька слів привітання і передав дружині Тамарі, яка сиділа біля ліжка, триколірну коробку із Золотою зіркою Героя Російської Федерації та папку з грамотою на це звання. Після чого генерали зі почтом покинули палату. Людина ж, що стала Героєм Росії, так ніколи і не дізналася про цю високу честь. Він помер за кілька днів, 19 лютого, не приходячи до тями...

Народився він 6 квітня 1909 року в сім'ї небагатого чернівецького торговця— єврея Пінхуса Черняка і був названий Янкелем, на честь свого покійного діда по матері — Ханні. Втім, уже у сім років хлопчик став круглим сиротою: батьки загинули у вирі світової війни і Янкель виховувався у притулку. Чернівці тоді належали Австро-Угорщині, після війни вони увійшли до складу Румунії.

Янкель Черняк у 1927 році вступив до Празького вищого технічного училища. Здобувши диплом, він працював на невеликому електротехнічному заводі. У вільний час віддавався улюбленому заняттю — освоєнню іноземних мов, до чого мав справжнє покликання. Вже у 20-річному віці він досконало володів румунською та угорською, англійською та чеською, французькою та італійською, іспанською та німецькою. На останньому Черняк висловлювався так, що його неможливо було відрізнити від уродженця західних областей Німеччини. Згодом він вивчив ще й російську мову. Досконале володіння такою мовною гамою виявилось безцінною перевагою Черняка, коли він став військовим розвідником. А саме резидентом радянської військової розвідки і був завербований Черняк. Це сталося у Берліні, куди він приїхав для продовження своєї освіти. Але рядовим агентом-інформатором Черняк був лише кілька років. Втім, і за цей час він зумів зібрати та передати до Москви такий обсяг військової, політичної та технічної інформації про Німеччину та Італію, який під силу хіба що розгалуженій шпигунській організації.

Таку організацію Черняк створив та очолив уже 1931 року. До її складу входило 35 осіб. Майже всі вони через кілька років зайняли вельми відповідальні пости в ключових галузях Німеччини: Генштабі, Головному управлінні імперської безпеки, військово-промислових відомствах. На високих посадах агенти Черняка служили під час Другої світової війни у вермахті, абвері та гестапо. Один із них працював безпосередньо у ставці Гітлера. Були, втім, і не займали особливих постів, інші цінні агенти.

Слід спеціально підкреслити та виділити: жоден із агентів Черняка ніколи не був розкритий. Можливо тому й сьогодні ГРУ ГШ так завзято приховує все, що може кинути тінь на цих людей чи їхніх нащадків.

Саме завдяки таким значним джерелам інформації Черняк зумів відправити до Центру безліч особливо цінних документальних матеріалів військово-політичного характеру, у тому числі оперативні плани верховного головнокомандування вермахту. Але й, крім того, їм було надіслано величезну кількість найважливішої інформації і навіть зразків виробів по широкому спектру основних напрямків розвитку систем зброї та військової техніки. Перелік областей, в яких діяла агентура Черняка, викликає подив і заслуговує на те, щоб привести його якомога повніше.

Це, перш за все, стратегічне планування та операційні розробки з розгортання

збройних сил Німеччини та Італії перед війною та під час військових дій на різних театрах. Наведу лише один документ, який опинився на столі начальника ГРУ ГШ 12 червня 1941 року. Тут повний текст:

Розпорядження головнокомандувача сухопутними військами Німеччини про призначення терміну нападу на Радянський Союз від 10 червня 1941 року.

Пункт 1. Днем “Д” операції “Барбаросса” пропонується рахувати 22 червня цього року.

Пункт 2. Початок операції проводиться після подачі сигналу Дортмунд.

Пункт 3. Сигнал “Альтона” означає перенесення початку операції на інший термін.

Пункт 4. 22 червня, 3 години 30 хвилин — початок **настання** сухопутних військ. Якщо метеорологічні умови затримують виліт авіації, то сухопутні війська розпочинають наступ самостійно”.

Документ був надісланий Черняком і негайно начальник ГРУ доповів про нього особисто Сталіну, але той тільки зневажливо відмахнувся, процідивши: “Чергова англійська дезінформація” — і брудно вилаявся.

Найкращу долю, однак, мали інші відомості: про розробки німецьких конструкторів у різних видах військового виробництва. Це авіація, у тому числі й реактивна, новітні технології та матеріали, що застосовуються в літакобудуванні, двигуни та стрілково-гарматне озброєння літальних апаратів, бортове радіоелектронне обладнання, авіаційні бомби та реактивні снаряди, ракетна техніка (зокрема — ФАУ-1 та ФАУ-2), танки та бронетранспортери, артилерійські системи, хімічна та бактеріологічна зброя та засоби захисту від неї, апаратура радіозв'язку та радіолокації, інфрачервона та телевізійна техніка, морська мінно-торпедна зброя, засоби виявлення підводних човнів та радіоелектронної протидії.

Як бачимо, діапазон та обсяг розвідувальної інформації неймовірно широкий, але вражає не лише це. До московського розвідцентру від Черняка йшли не короткі радіограми, а солідні, у сотні аркушів, інформаційні матеріали, технічна документація, креслення та навіть натурні зразки окремих виробів та агрегатів.

І так було не лише у довоєнний час. Черняк примудрявся і в ході війни, за допомогою хитромудро розробленої системи кур'єрського зв'язку, відправляти до Центру все, що видобувала агентура його групи. Завдяки своїм якостям та повноті, ці матеріали дозволяли у найкоротші терміни та з мінімальними витратами налагодити виробництво аналогічних радянських систем техніки та озброєння.

Радянське командування своєчасно отримувало від Черняка докладну інформацію про оперативні плани ставки Гітлера, про системи протиповітряної оборони Німеччини, бойові можливості, вогневу міць і конструктивні особливості німецького озброєння та боеприпасів, оперативні новинки та тактичні прийоми вермахту та люфтваффе. Видобували групою Черняка відомості про стан оборонних галузей промисловості, запаси стратегічної сировини, новітні види зброї.

Наприклад, німці розпочали виробництво нового танка «тигр» і вже незабаром повний технічний опис цієї машини та інструкція з її бойового

застосування опинялась у Москві. Це було задовго до подій на Курській дузі, де «тигри» вперше з'явилися у великій кількості на полі бою. Завдяки такій детальній оперативній інформації, радянські протитанкісти вчасно дізналися про вразливі місця суперсекретного танка німців.

Розвідгрупу Черняка не було розкрито. Німецькі контррозвідники, звісно, підозрювали про існування третьої радянської шпигунської мережі, навіть перехоплювали її радіопередачі. Але розшифрувати їхній зміст, захопити радистів чи агентів так і не зуміли.

А сам Черняк, продовжуючи керувати своєю групою, 1942 року отримав нове завдання і перебрався до Лондона, звідти був переправлений до Америки. Тут у цей час активно діяли кілька радянських шпигунських організацій, які спрямовували свої зусилля на отримання інформації про створення атомної бомби. Дві з них були надіслані НКВС. Від ГРУ ГШ “атомною справою” керував полковник Микола Заботін, канадський резидент. Однак контррозвідка цієї країни через деякий час викрила Заботіна у спробах збору інформації за “урановим проектом”. Резидента негайно відкликали на батьківщину.

Черняк, що замінив Миколу Заботіна, увійшов у справу з ходу, перебудував роботу агентури, знайшов нові джерела інформації і вже незабаром до московського розвідцентру почали надходити масштабні відомості з “атомної справи”. І як властиво було цьому геніальному розвіднику, у складі його інформацій були не тільки документи. А “відправок” такого роду він встиг зробити чимало.

Але його дні в Америці були пораховані. У зв'язку з переходом на бік США співробітника радянської шпигунської резидентури, який знав деяких агентів Черняка, було ухвалено рішення про його негайне вивезення. З цією метою використовували військовий корабель СРСР, який перебував із візитом ввічливості в американському порту. Вивіз пройшов без інцидентів, і у січні 1946 року Черняк зійшов на радянську землю у Севастополі.

У травні 1946 року Ян Черняк набуває радянського громадянства, стає референтом ГРУ ГШ, а потім отримує і відкрити, так би мовити, посаду перекладача ТАРС. Він пробув у цій іпостасі до 1969 року, коли у 60-річному віці був звільнений на пенсію. Під “дахом” перекладача ТАРС за 13 років Черняк здійснив чимало закордонних поїздок, проводячи дуже непрості розвідувальні операції, про які, втім, співробітники нинішнього ГРУ категорично відмовляються навіть згадувати.

Однак і після 1969 року він ще більше десяти років працював у ТАРС перекладачем, але й за цим періодом його діяльності немає абсолютно жодних конкретних відомостей. Дещо тепер стало відомо про особисте життя цього супершпигуна. У Москві він познайомився з двадцятирічною студенткою медінституту Тамарою і незабаром одружився з нею. Вона була вірною подругою, прожила з Черняком майже п'ятдесят років і проводила його в останню путь на Преображенський цвинтар у Москві. Так завершився шлях радянського генія військової розвідки.

Але з того, що вдалося з'ясувати вже після смерті Яна Черняка, цілком очевидно — це був розвідник найвищого класу, один із найбільших (якщо не найбільший) керівників

шпигунських резидентур. Відомості та матеріали, надіслані його групою, ще більше значення мали б, якщо верховне командування завжди довіряло б цій інформації.

І звісно, у читачів цього нариса немає сумнівів, що він був високо оцінений і вдячна держава не пошкодувала для Черняка звань і нагород. Тим більше буде ваш подив, коли дізнаєтесь, що це зовсім не так. Геніальний розвідник за свою довгу і бездоганну службу, по суті, не отримав нагороди.

Назвавши Яна Черняка Героєм, Росія таким чином визнала все-таки його видатні подвиги на терені військового розвідника. Але чому так пізно? Здається, не помилюся, якщо скажу, що він не отримував нагород лише тому, що був євреєм. Адже не отримали жодних нагород інші євреї — керівники основних радянських розвідгруп: Леопольд Треппер, Шандор Радо, Анатолій Гуревич та Рахіль Дюбендорф. Відомий випадок, коли Брежнев, дізнавшись, що у списку розвідників, представлених до Героя, дві людини — Маневич та Черняк — євреї, викреслив Черняка. Мовляв, двох Героїв забагато буде для євреїв.

Ян Черняк жив і діяв в обстановці махрового державного антисемітизму і тим, хто проводив таку політику, було зовсім не до вподоби оголошувати єврея найвидатнішим радянським розвідником Другої світової війни. Вони тим більше могли не робити цього, що про його справи не було відомо майже нікому. Ось і викреслювали з уявлень до нагород, прагнули взагалі забути про існування цієї унікальної людини. Все, що зробив Ян Черняк, безжально перекреслювалося коротким і тяжким словом євреї!

ТАНКИ НА КУРФЮРСТЕНДАММ

Бульвар Курфюрстендамм — одна з головних магістралей Берліна, забудована сучасними і безликими будівлями банків, готелів та торгових центрів. Тут ви не знайдете архітектурних «надмірностей», як не намагайтеся. Це тому, що в роки Другої світової війни майже всі будівлі на Курфюрстендамм були зруйновані від масованих бомбардувань. Уцілілі будівлі постраждали під час штурму німецької столиці. Їх не стали відновлювати у первісному вигляді.

Збережена лише одна споруда. На східному краю бульвару височіє центральна башта церкви кайзера Вільгельма з обрушеним шпилем. Уціліла в кромешному аду вибухів завдяки кладці з товстених кам'яних плит, вона стоїть над багатоколір'ям торгових центрів і банків Курфюрстендамм, як наочне посібник з історії вуличних боїв у Берліні. Стіни церкви рясніють глибокими шрамами від снарядів, що не пощадили жодного дюйма гладкої поверхні. Церкву не знищили, залишивши її як нагадування нащадкам. Дивлячись на цю меморіальну руїну, я подумав, що навряд чи хто з перехожих знає, що снаряди, які спотворили стіни церкви, були випущені з гармат 1-ї гвардійської танкової бригади. Її командир, Абрам Матвійович Темник, офіцер легендарної хоробрості, прийняв командування бригадою у 1944 році. Він став на коліно перед строєм бригади, поцілував її бойовий прапор і поклявся помститися за загибель своїх рідних і привести своїх танкістів до Берліна. І свою клятву цей суворий воїн виконав.

Далі буде

«ЗАПАЛИ СВИЧКУ, І БОГ ТЕБЕ ПОБАЧИТЬ»

ВЛАДИСЛАВ КІТІК

... І знову сьогоднішні дні поєднуються з часами Другого храму, врятованого повстанням під проводом відважного воїна Єгуди Маккабі з роду Маккавеїв у II столітті до н.е. Досі живе переказ про перемогу і диво, коли у звільненому храмі знайшли глечик з олією, не оскверненою завойовниками. І хоча її ледве вистачало, щоб запалити світильник тільки на одну ніч, божою волею ритуальний вогонь горів, не перестаючи, 8 днів.

На знак цієї події, щороку, з 25-го дня місяця к и с л і в, ми відзначаємо свято Хануки. Саме існування цієї єврейської традиції на протязі вже понад дві тисячі років не менш чудове. А щоденний додаток до палаючого вогника нового, доки не загоряться всі вісім вогнів ханукії, не менш знаковою символ відданості своїй вірі.

Тому святковий концерт у Єврейському культурному центрі «Бейт-Грант» відкривало урочисте виконання духовного гімну Хануки «Маоз цур йешуаті» («Могутній оплот мого порятунку»). Для цього ведуча концертної програми, керівник Культурного центру БФ «Хесед Шаарей Ціон» Ганна Розен запросила на сцену хор єврейської пісні «Файєрлех» («Вогники») (хормейстер колективу лауреат міжнародних конкурсів Ганна Слободяник).

І все ж таки Ханука — свято радості. Свічки на дугоподібній підставці ханукії, встановленій на сцені, висвітлюючи дива виконавського мистецтва, весело переморгувалися, стверджуючи, що надія і світло, доброта і віра у диво завжди переважають над темрявою зла та невігластва.

У свою чергу, кожна свічка на концерті, за словами Ганни Розен, розповідає свою історію. Тільки мовою пісень, поезій, скрипкової музики, танцю, театральної майстерності.

Слідом за першою свічкою, що асоціюється з хором, серця зіграло світло і тепло другої свічки — доброї пам'яті про всіх, хто загинув за свободу: і в давні історичні часи, і сьогодні в боях за Україну. Вони оспівані у поетичних рядках, присвячених Хануці.

Тому не випадково слово було надано керівникам Літстудії «Одкровення» Семену та Інні Вайнблат. Зокрема, Г. Розен з сумом і вдячністю назвала імена соратників по творчому перу, які пішли з життя: Олександра Шафіра, Марити Аптекар, Володимира Бондарчука, чий вірш, що оповідає про диво Хануки та єврейські традиції, прочитала Інна Вайнблат. У її емоційному виконанні пролунали вірш О. Шафіра, власні вірші, пісня «Ханука» на мелодію Пола Маккартні «Yesterday» та весела ізраїльська танцювальна пісня «Істайму» про смачні пончики. Вірш М. Аптекар «Світло Хануки» був настільки мелодійним, що Семен Вайнблат написав до нього музику і душевно виконав однойменну пісню під акомпанемент Інни, а потім прочитав яскравий вірш Гарі Перельдіка «Ханукальні свічки».

А севівон — не спиняє обертів! І це продемонстрував у танці хореографічний колектив «Фрейлехс» (керівник Людмила Філіппова)

Сум, як відомо, нерозлучний з людськими. Подолати його допомагає радість від того, що живеш за заповітом предків. Про те, як свого часу євреї страждали від розбоїв у період громадянської війни, розповіла четверта свічка. Розповідь про гоніння на єврейський народ та про те, що навіть у важкі моменти історії

євреї знаходили можливість запалити ханукальний вогник, проникливо прочитала артистка Одеського драматичного театру Олена Шаврук. Несподіваним поворотом сюжету став емоційний фінал про те, що на Хануку був запалений вогник і перед ним відступило зло можливої розправи.

Також із почуттям прочитала віршовану композицію «Запали свічку, і Бог тебе побачить»,

артистка театру мініатюр «Одеські дворики» Тетяна Крупник. Ліричні слова звучали як праведне астеререження.

...А дзига свята не зупиняється, обертання набирає сили. І глядачів захоплює вихор музики. Ось що може зробити улюблений єврейський інструмент — скрипка у руках майстра. І це довів волонтер Хеседа, соліст Одеської філармонії Максим Крисань, віртуозно виконавши фрагмент під назвою «Гроза» з його концерту «Пори року» — один із найгеніальніших творів італійського композитора Антоніо Вівальді.

П'ята символічна свічка була запалена на честь почуття любові.

У зв'язку з цим прозвучала історія про те, як єврейський філософ Мозес Мендельсон, будучи непоказним і горбатим, полюби в чарівну дівчину Фрунтьє. Не розраховуючи на взаємність, він сказав їй, що йому призначено було одружитися на горбатій. Але він попросив Бога звільнити її від тягара та віддати горб йому. А її зробити красунею. Тоді Фрунтьє подивилася в очі Мозесу і побачила, який прекрасний його внутрішній світ. Так з'єдналися два серця. Вони стали дідусям та бабусям видатного німецького композитора Фелікса Мендельсона.

І неначе кохання, яке знайшло продовження в дітях, на сцену вийшла чарівна дівчинка Аліса Панченко, і в її виконанні засвітився вогник української пісні. Чемпіон України зі степу Анастасія Авраменко познайомила публіку з дивовижним танцем «Танго-степ», який підкорив глядачів чудовим поєднанням пластики,

ритму та темпераменту.

Шоста свічка була присвячена дітям, чий сміх та радість роблять Хануку особливо дорогою серцю. Згадався і звичай не гніватись на дитячі витівки. Наприклад, такі, як і

передали у танці юні одесити з дитячого колективу «Кохавим». Вони вийшли на публіку з маленькою музичною виставою «Незвичайне диво», яка об'єднала театр мініатюр «Одеські дворики» та дитячий танцювальний колектив нового творчого проекту «Простір для душі» (керівник проекту Світлана Новаковська, хореограф Айелет Турецька).

Оплесками зустріла публіка вихід на сцену музичного керівника та хореографа театру мініатюр «Одеські дворики» Ірини Александровської та його режисера Михайла Крупника. Усі одразу впізнали одеську сімейку, де вона любить кішок, а він — собак. І це стає предметом розбіжностей, що відбуваються на тлі танців кішок, а потім і собачок. Жартівливі суперечки сторін закінчуються закликком Одеси-мами жити у злагоді і не сваритися: «Південна Пальміра — призначена для миру».

Адже ми — єдині!

І знову гуманне нагадування про важливість справжньої міцної родини та відданої дружби. На честь цих цінностей загоряється сьома свічка. Для підтримки її вогню Віктор Коваль та Олена Вербна під мелодію пісні «Мої роки — моє багатство» виконали ліричний танцювальний номер, вдячно посвятивши його глядачам, артистам, організаторам концерту.

Восьму свічку, як і всі попередні, потрібно запалити за допомогою дев'ятої свічки — шамаш (помічниці). Знову звучить скрипка, що оживає в руках Максима Крисаня у колажі єврейських та одеських мелодій.

Фіналом концерту стали два твори про Хануку: вірші, артистично прочитані Оленою Шаврук, та пісня у виконанні хору.

Прощальний уклін виконавців на сцені підтримали вдячні оплески слухачів.

P.S. Але яке свято без частування?! На всіх вистачило традиційних ласощів — смачних пончиків, смажених на олії. Так-так, на тій самій, з якої почалося диво!

П Р И Р О Д Н І С Т Ї І Ч А Р І В Н І С Т Ї Д І Н И Ф Р У М І Н О І

Одеська художниця Діна Михайлівна Фруміна (одна) з тих художників, на роботи яких спочатку дивилися і здається, що якимось дуже все просто, недостатньо темпераментно, немає бравування майстерністю.

А потім розумієш — це, як у Мандельштама — замовчування, недовомовленості. Іноді сказане напівголосно означає значно більше, ніж горлопанство. І Фруміна, мабуть, увесь час шукала саме цей рівень. Дивилися на її картини — і раптом відкривається якась проникаюча природність і цнотлива чарівність.

Діна Фруміна народилася під Одесою 13 березня 1914 року. Закінчила художню профшколу і вступила одразу на другий курс графічного факультету Одеського художнього інституту.

Її талантило з викладачами. Її вчителями були Михайло Жук, Теофіл Фраерман, Мойсей Муцельмахер.

1934 року Діна поїхала до Києва — продовжувати навчання у майстерні художника Кричевського.

Дипломну роботу Фруміна зробити не встигла — почалася війна. Вона була

евакуйована до Самарканда. Середня Азія назавжди залишилася в пам'яті Діни Фруміної як найсвітліша пора життя. «Там я вперше відчула справжнє світло. Невлаштованість, голод були надзвичайні, неможливо було знайти картон, папір, фарби, але писалося легко», — писала вона пізніше у своїх спогадах.

У Самарканді в 1942 році Фруміна захистила дипломну роботу і була прийнята до Спілки художників Узбекистану. У 1943 р., після повернення до Москви, її, за представлені етюди про Самарканд, прийняли до московської організації Союзу художників.

У 1945 році Фруміна приїхала до Одеси. Жити було тяжко.

Вона розписувала штори з марлі, робила штучні квіти, продаючи це за гроші.

У червні 1946 р. у музеї Західного та Східного мистецтва відбулася перша персональна виставка творів Д.М. Фруміної «Етюди Самарканда».

Фруміна показала далеку країну, що заворожила її, — з ніжним дзюрчанням ариків, буйним цвітінням дерев, залитою спекотним сонцем архітектурою. Ці роботи і сьогодні полонять внутрішньою гармонією, в них та ж незатухаюча в часі емоційна наповненість. Але ця виставка надовго позбавила її бажання організовувати подібні покази. Чим же так не догодив чиновникам поетичний живопис молодої художниці?

Рік 1946-й — це рік виходу постанови ЦК ВКП(б) про шельмування Ахматової та Зощенка, час боротьби з «безрідним космополітизмом», або з євреями, до яких належала і Фруміна. Її імпресіоністичні за манерою пейзажні етюди не вкладалися у канони соціалістичного «реалізму». Саме тоді Фрумінін поставили тавро «Ахматова в живописі». Це зараз звучить приємно. Тоді це було рівнозначно громадянській смерті.

Діна Михайлівна залишилася вірною своїм творчим ідеалам і довгі роки продовжувала творити насамперед „для себе“. Виставкова діяльність для неї обмежилася на півстоліття лише участю у виставках окремими роботами, в яких завжди звучала чиста, ніжна мелодія, зігріта теплом людського серця.

З 1948 по 1968 рік Фруміна працює викладачем живопису, малювання та композиції в Одеському художньому училищі.

Педагогічний дар — це особливе ставлення як до професії, так і до людини. Діна Михайлівна мала цей дар у повній мірі. «Вона як ніхто інший, навчаючи професійної майстерності, вмівла одночасно розплющувати очі», — писав її учень Лев Межберг.

На початку 1950-х років Діна Михайлівна з матір'ю та сином переїжджають у Сабанський провулок. Тут, прямо з балкона, вона пише пейзажі міста, море, парк, далечинь, світло, повітря.

Фруміна була видатним майстром портрета. М'якість і досконалість виконання зачаровують: крізь прозорість ліній і плям

проступають краса та мудрість, яку здатний розглянути не кожен. Вона пише багато портретів своїх друзів, своїх учнів.

Фруміна з повагою ставилася до ширших художніх пошуків своїх учнів, навіть якщо сама не поділяла їх пристрастей до

того чи іншого напрямку живопису. Тому такі значні успіхи і такі різноманітні творчі прояви її учнів. Багато хто з них зайняв помітне місце і у вітчизняному, і у світовому образотворчому мистецтві. Професор Київського художнього інституту Олександр Басанець, провідні театральні художники Одеси — Михайло Івницький та Сергій Зайцев,

Лев Міжберг, Давид Беккер, Людмила Яструб, Станіслав Сичов, Люсьєн Дюльфан, Микола Степанов та багато інших... Саме Фруміна у 1952 р. заснувала безцінну сьогоднішню скарбницю художньої історії Одеси. Вона просто почала збирати та зберігати кращі студентські роботи. Офіційно музей було відкрито лише у 1965 році.

Жанр пейзажу — один із основних у творчості Фруміної. Особлива та велика тема у творчості Фруміної — квіти. Іноді окремі гілочки, частіше оберемки, тонко нюансовані, що виливають перлове свідчення під променем світла. «Вона подарувала нам кольорове щастя», — говорили вдячні глядачі.

П'ятдесят три (!) роки Діна Михайлівна не мала персональних виставок. Лише у 2002 р. музей Західного та

Східного мистецтва відвів три зали під її живопис. Був грандіозний успіх, експоновано сотні творів — результат 70 років натхненної праці. Виставка заслужила чудові відгуки широкої публіки та знавців мистецтва. У зв'язку з цим навіть було продовжено час її експозиції. Побувавши на цій виставці, дві французькі галеристки пропонували влаштувати в Парижі виставку картин Діни Михайлівни, але вона не наважилася.

Художниця ніколи не використовувала чисті спектральні кольори, кожен мазок на картині унікальний — це складний заміс. Особливо це видно у натюрмортах. У них Фруміна досягла такого вишуканого колориту, на якому вирости і навчатимуться ще багато поколінь художників. У 2004 році до 90-річчя Д.М. Фруміної було організовано виставку автопортретів художниці. Автопортрети у її творчості займають особливе місце. Вона щороку перше січня починала з

автопортрету. Це приголомшлива за щирістю мальовнича біографія, де постає жінка незабутньо красива в будь-якому віці. А драматизм окремих портретів створює образ великої внутрішньої сили та цілісності.

Галерея «Міст» у 2005 р. видала крихітним тиражем у сто екземплярів книгу спогадів художниці. Діні Михайлівні було вже за 90. Звичайно, у такому віці людині є що розповісти про себе. Але вона втрималася від того, щоб написати традиційні мемуари. Їй хотілося розповісти про своїх вчителів, часто несправедливо забутих, про своїх учнів. Це розказано жваво, легко, професійно.

Сумно визнавати, але доля була до цієї непересічної, від природи дуже обдарованої, незвичайної жінки, дуже суворою і скупюю. Не балувала нагородами та почестями. А вона була гідна багато чого.

Діна Михайлівна раптово померла 30 липня 2005 року на дев'яносто другому році життя, не завершивши чергового розпочатого полотна.

У книзі «Спогади» вона писала: «Художники не вмирають. Вони живуть у своїй спадщині, яку ми, невдячні, маємо навчитися

зберігати на радість тим, хто відчуває та розуміє їх».

13 березня 2009 р. у Всесвітньому клубі одеситів відзначали 95-річчя від дня народження Діни Михайлівни Фруміної. Тоді була представлена перша збірка її віршів. Вона писала їх протягом довгих років, висловлюючи в поезії, як і в образотворчому мистецтві, найпотаємніші почуття та переживання.

Напередодні сторіччя від дня народження Діни Михайлівни Фруміної на фасаді будинку №1 у Сабанському провулку було встановлено меморіальну дошку-барельєф роботи скульптора Олександра Ковалю.

Кажуть, що музика підносить душу. Те саме можна сказати і про живопис Діни Фруміної.

Віра Шаховцева

Б А М Ъ К О

Скорочено

Фроїм Грач був одружений колись. Це було давно, з того часу минуло двадцять років. Дружина народила тоді Фроїму доньку і померла від пологів. Дівчинку назвали Басею. Її бабуся по матері жила в Тульчині. Стара не любила свого зятя. Вона говорила про нього: Фроїм за заняттям ломовий візник, і в нього є вороні коні, але душа Фроїма чорніша, ніж ворона масть його коней...

Стара не любила зятя і взяла новонароджену до себе. Вона прожила з дівчинкою двадцять років і потім померла. Тоді Баська повернулася до свого батька. Це все сталося так.

У середу, п'ятого числа, Фроїм Грач возив у порт на пароплав «Каледонія» пшеницю зі складів товариства Дрейфус. Надвечір він закінчив роботу і поїхав додому. На повороті з Прохоровської вулиці йому зустрівся коваль Іван П'ятирубель.

- Шаную, Грач, - сказав Іван П'ятирубель, - якась жінка колотиться до твого помешкання...

Грач проїхав далі й побачив на своєму подвір'ї жінку велетенського зросту. У неї були величезні боки і щоки цегляного кольору.

- Тату, - сказала жінка оглушливим басом, - мене вже чорти хапають від нудьги. Я чекаю вас цілий день... Знайте, що бабуся померла у Тульчині.

Грач стояв на біндюзі й дивився на доньку.

—Не крутись перед кіньми, —закричав він у розпачі, —бери вуздечку в корінника, ти мені коней побити хочеш...

Баська взяла корінника за вуздечку і підвела коней до стайні. Вона розпрягла їх і пішла клопотати на кухню. Дівчина витерла піском закопчений чайник і почала розігрівати зразу в чавунному казанку.

—У вас нестерпний бруд, тату, - сказала вона і викинула за вікно прокислі овчини, що валялися на підлозі, - але я виведу цей бруд! - вигукнула Баська і подала батькові вечеряти.

Старий випив горілки з емальованого чайника і з'їв зразу, що пахла, як щасливе дитинство. Потім він узяв батіг і вийшов за ворота. Туди прийшла й Баська слідом за ним. Вона одягла чоловічі штиблети й помаранчеву сукню, вона одягла капелюх, обвішаний птахами, і сіла на лавці. Уся торгівля прикрилася вже на Дальницькій, і грабіжники проїхали на темну вулицю до публічного будинку Іоськи Самуельсона. Вони їхали в лакових екіпажах, виряджені, як птахи колібрі, у кольорових піджаках.

Соломончик Каплун, син бакалійника, і Моня Артилерист, син контрабандиста, були серед тих, хто намагався відвести очі від блиску чужої удачі. Обидва вони пройшли повз неї, розгойдуючись, як дівчата, що пізнали кохання, вони пошепотілися між собою і стали рухати руками, показуючи, як би вони обіймали Баську, якби вона цього захотіла. І ось Баська відразу ж цього захотіла. У ній було на вагу п'ять пудів і ще кілька фунтів, і ніколи вона не бачила таких людей, як Соломончик Каплун. Тому, побачивши його, вона почала шаркати по землі товстими ногами, взутими в чоловічі штиблети, і сказала батькові.

—Тату, —сказала вона громовим голосом, - подивіться на цього пана: у нього ніжки, як у лялечки, я задушила б такі ніжки...

— Еге, пані Грач, —прошепотів тоді старий єврей, що сидів поруч, старий єврей на прізвище Голубчик, — я бачу, дитя ваше проситься на травичку...

—От морока на мою голову, - відповів Фроїм Голубчику, погрався батоном і пішов

до себе спати, і заснув спокійно, бо не повірив старому. Він не повірив старому і виявився кругом неправий. Правий був Голубчик.

І справді, з цього дня Баська всі свої вечори проводила за воротами. Вона сиділа на лавочці і шила собі придане. Вагітні жінки сиділи з нею поруч; купи полотна повзли по її розчепірених могутніх колінах. Баби купали в коритах жирних немовлят, вони шльопали онуків по сяючих сідницях. І ось Баська побачила життя Молдаванки, — життя, набите немовлятами, які смочуть, ганчір'ям, яке сохне, і шлюбними ночами, сповненими приміського шику і солдатської невтомності. Дівчина захотіла і собі такого ж життя, але вона дізналася тут, що дочка одноокого Грача не може розраховувати на гідну партію. Тоді вона перестала називати батька батьком.

—Рудий злодій, - кричала вона йому вечорами, —рудий злодій, ідіть вечеряти...

І це тривало доти, доки Баська не пошила собі шість нічних сорочок і шість пар панталон. Закінчивши підшивку мережив, вона заплакала тонким голосом, несхожим на її голос, і сказала крізь сльози непохитному Грачу.

- Кожна дівчина, - сказала вона йому, - має свій інтерес у житті, і тільки одна я живу, як нічний сторож при чужому складі. Або зробіть зі мною що-небудь, тату, або я роблю кінець мого життя...

Грач вислухав до кінця свою доньку, він одягнув парусинову бурку і наступного дня привезений до Одеси до бакалійника Каплуна на Привозну площу.

Над крамницею Каплуна блищала золота вивіска. Це була перша крамниця на Привозній площі. У ній пахло багатьма морями і прекрасними життями, невідомими нам. Соломончик, хазяйський син, стояв за стійкою; на стійці цій стояли оливки, що прийшли з Греції, марсельська олія, кава в зернах. Сам Каплун сидів у жилетці на сонці, у склянній прибудові, і їв кавун. Бакалійник побачив Грача в парусиновій бурці й зблід.

- Добрий день, мосьє Грач, - сказав він і відсунувся. - Голубчик попередив мене, що ви будете, і я приготував для вас фунтик чаю...

І він заговорив про новий сорт чаю, привезений до Одеси на голландських пароплавах. Грач слухав його терпляче, але потім перервав.

- Я проста людина, без хитрощів, - сказав Фроїм, - я перебуваю при моїх конях і займаюся моїм заняттям. Я даю нову білизну за Баською і пару старих грошей, і я сам є за Баською, — кому цього замало, нехай той горить вогнем...

—Навіщо нам горіти? — відповів Каплун скоромовкою і погладив руку ломового візника. — Не треба такі слова, мосьє Грач, адже ви ж у нас людина, яка може допомогти іншій людині, і, між іншим, ви можете образити іншу людину, а те, що ви не краківський рабин, то я теж не стояв під вінцем із племінницею Мозеса Монтефіоре, але... але мадам Каплун... є в нас мадам Каплун... є в нас мадам Каплун, грандіозна пані, в якій сам бог не знає, чого вона хоче...

—А я знаю, —перервав крамаря Грач, — я знаю, що Соломончик хоче Баську, але мадам Каплун не хоче мене...

—Так, я не хочу вас, - прокричала тоді мадам Каплун, яка підслуховувала біля дверей, і вона зійшла в скляну прибудову, вся палаючи, з хвилюючимися грудьми, - я не хочу вас, Грач, як людина не хоче смерті; я не хочу вас, як наречена не хоче прищів на голові. Не забувайте, що покійний дідусь наш був бакалійником, покійний татусь був

бакалійником, і ми повинні триматися нашої бранжі...

— Тримайтеся вашої бранжі, — відповів Грач палаючій мадам Каплун і пішов до себе додому.

Там чекала на нього Баська, виряджена в помаранчеву сукню, але старий, не подивившись на неї, розстелив кожух під возами, ліг спати і спав доти, доки могутня Баськина рука не викинула його з-під воза.

— Рудий злодій, - сказала дівчина пошепки, несхожим на її шепіт, — чому мушу я терпіти біндюжницькі ваші манери, і чому ви мовчите, як пень, рудий злодій?..

—Баська, —вимовив Грач, —Соломончик тебе хоче, але мадам Каплун не хоче мене... Там шукають бакалійника.

І, поправивши кожух, старий знову поліз під вози, а Баська зникла з двору...

Усе це сталося в суботу. Пурпурове око заходу сонця натрапило ввечері на Грача. Стрімкий промінь уперся у сплячого з полум'яним докором і вивів його на Дальницьку вулицю. Турки зі своїми муллами поверталися з богомолля з Мекки до себе додому в Оренбурзькі степи і в Закавказзя.

Пароплав привіз їх до Одеси, і вони йшли з порту на заїжджий двір Любки Шнейвейс, прозваної Любкою Казак. Прочани дійшли до рога вулиці, вони повернули до Любкиного подвір'я, але не змогли там пройти. Любка Шнейвейс, із гаманцем на боці, біла п'яного мужика і штовхала його на бруківку. Він був задумливий і дивився на Любку, як на чужу людину, потім він упав на каміння і заснув. Тоді Любка штовхнула його ногою і повернулася до себе в крамницю. Її сторож Євзель зачинив за нею ворота і помахав рукою Фроїму Грачу, що проходив повз...

— Пошана, Грач, — сказав він, — якщо хочете що-небудь спостерігати з життя, то зайдіть до нас на двір, є з чого посміятися...

Євзель повів Грача на протилежний бік двору до винного погребу. У погребі горіли вже лампи і грала музика. Старі євреї з огрядними бородами грали румунські та єврейські пісні. Мендель Крик пив за столом вино із зеленої склянки і розповідав про те, як його скалічили власні сини— старший Беня і молодший Левка. Він кричав свою історію хрипким і страшним голосом, показував розмелені свої зуби і давав мацати рани на животі. Волинські цадики з порцеляновими обличчями стояли за його стільцем і слухали з заціпенінням похвальбу Менделя Крика. Вони дивувалися всьому, що чули, і Грач зневажав їх за це.

—Старий хвалько,— пробурмотів він про Менделя і Фроїм замовив собі вина.

Потім Фроїм покликав до себе хозяйку Любку Казак. Вона лихословила біля дверей і пила горілку стоячи.

—Говори, —крикнула вона Фроїму і в сказі скосила очі.

—Мадам Любка, —відповів їй Фроїм і посадив поруч із собою, —ви розумна жінка, і я прийшов до вас, як до рідної мами. Я сподіваюся на вас, мадам Любка, —спочатку на бога, потім на вас.

—Говори, —закричала Любка, побігла по всьому погребу і потім повернулася на своє місце.

І Грач сказав:

—Пуд маслин купують у Константинополі за три карбованці, а продають їх тут по тридцять копійок за фунт... Бакалійникам стало добре, мадам Любка, бакалійники гуляють дуже жирні. Та я лишився один у моїй роботі, небіжчик Льова Бик помер, мені нема допомоги нізвідки, й от я один, як буває один бог на небі.

—Беня Крик, —сказала тоді Любка, —ти пробував його на Тартаковському, чим поганий тобі Беня Крик?

—Беня Крик? — повторив Грач, сповнений здивування. — І він неодружений, мені здається?

—Він неодружений, —сказала Любка, —окрути його з Баською, дай йому грошей, — виведи його в люди...

—Беня Крик, —повторив старий, — я не подумав про нього...

Він підвівся, бурмочучи і заїкаючись, Любка побігла вперед. Вони пройшли у двір і піднялися на другий поверх. Там жили жінки, яких Любка тримала для приїжджиків.

—Наш наречений у Катюші, —сказала Любка Грачу, —зачекай на мене в коридорі, — і вона пройшла в крайню кімнату, де Беня Крик лежав із жінкою на ім'я Катюша.

—Досить слину пускати, — сказала господиня молодій людині, — спершу треба прилаштуватися до якоїсь справи, Бенчику... Фроїм Грач шукає тебе. Він шукає людину для роботи і не може знайти її...

І вона розповіла все, що знала про Баську і про справи одноокого Грача.

—Я подумаю, — відповів їй Беня, закриваючи простиратлом Катюшині голі ноги, — нехай старий почекає на мене.

— Почекай його, — сказала Любка Фроїму, — почекай його, він подумає...

Господиня присунула стілець Фроїму, і він поринув у безмірне очікування. Він чекав терпляче, як мужик у канцелярії. За стіною стогнала Катюша і заливалася сміхом. Старий подрімав дві години. Вечір давно вже став ніччю, небо почорніло. Потім музика прийшла з моря і стихла, але Катюша все ще розпалювала для Бені Крика свій розписний і рум'яний рай. Вона стогнала за стіною і заливалася сміхом; старий Фроїм сидів, не рухаючись, біля її дверей, він чекав до першої години ночі і потім постукав.

— Чоловіче,— сказав він, —невже ти смієшся наді мною?

Тоді Беня відчинив, нарешті, двері Катюшиної кімнати.

—Мосьє Грач, —сказав він, ніяковіючи, сяючи й затуляючись простиратлом, — коли ми молоді, так ми думаємо на жінок, що це товар, але це ж усього лише солома, яка горить ні від чого...

І, одягнувшись, він вийшов зі старим на вулицю. Гуляючи, дійшли вони до цвинтаря, і там зійшлися інтереси Бені Крика і кривого Грача, старого грабіжника.

Вони зійшлися на тому, що Баська приносить своєму майбутньому чоловікові три тисячі рублів посагу, двох кровних коней і перлове намисто.

Вони зійшлися ще на тому, що Каплун зобов'язаний сплатити дві тисячі рублів Бені, Баськиному нареченому. Він не пощадив першого Баськиного кохання, і тому Беня Крик вирішив узяти на себе завдання отримання з Каплуна двох тисяч рублів.

—Я візьму це на себе, тату, —сказав він майбутньому своєму тестю, - бог допоможе нам, і ми покараємо всіх бакалійників...

Це було сказано на світанку, коли ніч минула вже, - і ось тут починається нова історія, історія падіння будинку Каплунів, повість про повільну його загибель, про підпали і нічну стрілянину. І все це —доля гордовитого Каплуна і доля дівчини Баськи — вирішилося тієї ночі, коли її батько і раптовий її наречений гуляли вздовж цвинтаря. Хлопці тягли тоді дівчат за огорожі, і поцілунки лунали на могильних плитах.

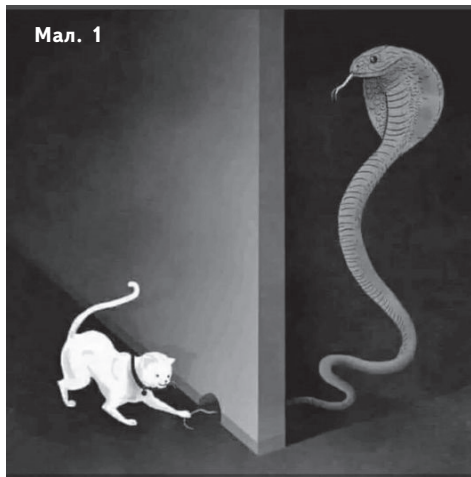
ВОЛОНТЕРСЬКА ВІТАЛЬНЯ

Проект “Крила доброти”

Рубрику веде Віра Шаховцева

Живи простіше — збережеш здоров'я!

В інтернеті ця картинка (мал.1) і пояснення до неї з'явилися без імені автора, але вона спричинила деякі роздуми, якими я поділюся з вами.

«Коли я вперше побачив цю картинку,— пише автор— я не зрозумів її сенсу. Це робота відомого італійського ілюстратора Марко Мелграті. Кіт побачив хвіст, що стирчав з маленької дірочки, подумав, що це щур, і вирішив витягти жадану здобич. Але виявилось, що це був хвіст кобри!

Тільки потім я зрозумів, ЩО це означає. Сенс такий: «Ніколи не знаєш, з ким граєш, з ким маєш справу, не розуміючи, чи це ризиковано, тому що сьогодні ми наповнені такими якостями, як понти, прагнення до збагачення, швидкі рішення і т.п.»

У сьогоднішньому стрімкому і насиченому житті те, що ми бачимо—це лише мала частка правди... Ми женемося за вигаданими ідеалами, зовнішнім благополуччям, хочемо жити у вічному святі і т.д.

Що ми робимо? Ми забуваємо про себе і розглядаємо своє здоров'я як хвіст щури, і ніколи не здогадуємося, що справжня кобра — за стіною. Отже, віддайте пріоритет своєму здоров'ю і ніколи не ігноруйте його».

Вікіпедія визначає здоров'я людини як «стан повного фізичного, душевного та соціального благополуччя, а не лише відсутність хвороб та фізичних дефектів».

Психологія— це наука, яка вивчає психіку людини на основі взаємодії людей із навколишнім середовищем. У поле уваги психології потрапляють міжособистісні відносини, реакція на ті чи інші події у житті індивіда чи групи людей, наслідки взаємодії з об'єктами довкілля тощо. Як бачимо, психологія займає дуже важливе місце у підтримці нашого здоров'я. Адже, зрештою, все залежить від нас. Як же досягти цього? Як навчитися жити так, аби не шкодити своєму здоров'ю? Як навчитися ставитися до життя простіше?

Легкість розуму або здоровий «пофігізм» — це шлях до здоров'я та щастя (що, в принципі, те ж саме). Бути легкою людиною означає: не заціклюватися на проблемах, ставитись до всього простіше, не тонути в емоціях і триматися завжди на плаву. Бувають люди, які ніби поплавці: які б хвилі не вирували — вони непотоплювані: постійно знаходяться на поверхні, не йдуть на дно, як інші. Щось у їхньому сприйнятті життя є таке, що дозволяє їм залишатися завжди на плаву, бути легкими та

незалежними від обставин чи емоційних штормів. І ця легкість дуже подобається оточуючим. Хоча жити з такою «легкою» людиною може бути й нелегко, але зараз не про це. Тим більше, що цих людей це теж не дуже турбує.

Хвилювання та постійний стрес — не найкращі супутники здоров'я.

Людям інколи здається, що, часто турбуючись, вони себе захищають від можливих проблем. Насправді, це не так, і найчастіше хвилювання та тривога як раз і ведуть до серйозних проблем. Формується звичка жити і ставитися до життя з побоюванням, сприймати все «серйозно», бути весь час «насторожі».

Насправді, до справжніх проблем підготуватися неможливо. Їх треба вміти приймати та вирішувати згідно з ситуацією. А життя «насторожі» лише виснажує і позбавляє задоволення від цього життя. Тому так важливо керувати емоціями та зберігати спокій та легкість розуму та тіла.

Людина «легка», зазвичай, частіше усміхається, у неї гарні стосунки з оточуючими і немає м'язових затисків, які провокують різні хвороби. Але - ЯК перестати турбуватися? Як знайти цю психологічну легкість?

По-перше, треба визначити для себе СВОЇ цінності — і завжди триматися за них. Вирішити самим, ЩО для нас добре і ЩО погано, що важливо, що не важливо. Взяти за правило реагувати спокійніше та легше на те, що нам не подобається. Таке відсторонене сприйняття допоможе зберегти внутрішнє відчуття безпеки і легше пережити труднощі.

По-друге, згадайте приказку, що життя складається з чорних та білих смуг, і уявіть, що чорні смуги — тонкі та швидко закінчуються, а білі — нескінченні. У кожній проблемі потрібно знаходити щось хороше і сприймати її лише як чергове життєве завдання, яке потребує вирішення. Пам'ятати, що добро є завжди. А проблеми — це ще одна можливість для особистісного зростання

По-третє, потрібно налаштуватися на те, що невдачі трапляються, і це тимчасово. Пам'ятати, що «все — на краще» та шукати «вигоди» у будь-якій ситуації: якщо ми щось втратили, то обов'язково щось отримаємо натомість. У будь-якій ситуації потрібно шукати те, про ЩО вона дозволила нам дізнатися — про себе, про інших людей або про життя. Не можна дозволяти подіям просто відбуватися з нами, нічого не «втягуючи» з них.

Не можна бути жертвою обставин — треба завжди використовувати те, що відбувається. Нехай життя щодня наповнюється змістом для нас.

Звичайно, в житті можуть траплятися надзвичайні події, після яких виникає депресія і втрата сенсу життя. Однак більшість людей, які ускладнюють і драматизують життя, просто намагаються урізноманітнити свої сірі будні вигаданими трагедіями. Є ще окремих клас «ніжно скроєних» особистостей, що гостро реагують навіть на дрібні негаразди. Але до якої б категорії ми б не відносилися, давайте скажемо собі: «Я ставитимуся до життя простіше!» І виконаємо свою обіцянку.

Почнемо з того, що будемо вчитися прислухатися до своїх почуттів, адже вони -

наші найкращі друзі та помічники у сфері взаємин із нашими потребами. Радісно, приємно, весело — означає, що те, що відбувається, корисне для нас.

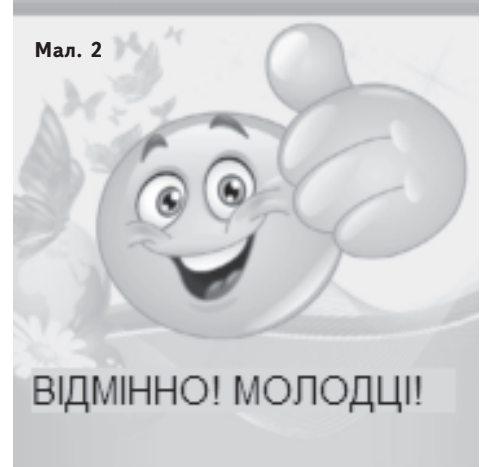
Намагатимемося викликати у себе ці почуття частіше. Викликає щось гнів, роздратування, смуток - це означає що ми у чомусь обділили себе, терміново треба щось змінювати у своїй поведінці, оточенні, спілкуванні з іншими.

Потрібно навчитися висловлювати свої почуття словами. Це корисно не лише для нас, оскільки це дає вихід енергії, а й для оточуючих. Вони краще розумітимуть нас, оскільки ми ясно проговоримо свою позицію, не залишивши місця для її спотворення.

Нічого не ускладнюватимемо. До всього на світі є два підходи: простий та складний. У переважній більшості випадків краще йти простим шляхом: проблема все одно вирішиться, а нервові клітини залишаться не пошкодженими.

Почнемо діяти. Звичайно, тугою та трагедіями можна харчуватися якийсь час, проте це не зовсім корисний раціон. Потрібно почати щось робити. Почати з питання до себе: «Чи допомагає мій стан вирішенню даної проблеми, чи змінює він її?», «Чи буде це також важливо для мене через рік, місяць, тиждень?», «Що, конкретно, я можу зробити в даній ситуації?». Далі — продумати свої дії та слідувати їм. Жити стане простіше, а отже, і ставлення до проблеми зміниться. Давайте перестанемо шкодувати і не любити себе: завжди знайдуться люди, які це зроблять за нас. Якщо сталося щось неприємне, постараємося забути про це якнайшвидше, і почнемо активно уявляти собі приємні події, яких ми чекаємо. І радіти навіть найменшим. Адже насправді щодня у нашому житті таких ситуацій досить багато: вийшов смачним новий салат, несподівано зателефонувала далека подруга, показали улюблений фільм на ТБ.

Відноситися до всього простіше в житті дозволить посмішка та установка «я все зможу». На скиглення і скарги на життя потрібно накласти табу, а в кожній людині, яка зустрічається на життєвому шляху, постараємося побачити не тільки погане, а й хороше. Пам'ятаємо, що ми самі теж гарні, розумні, добрі, і таке інше (мал.2). Нам просто треба виправити те, як ми думаємо про себе. Варто просто захотіти зберігати у звичайних буднях гарний настрій, проживати дні з радістю, незважаючи на проблеми та неприємності.

Далі буде

Новини світу, України, Одеси

Німеччина займає друге місце в світі після США і перше в Європі за обсягом військової та фінансової допомоги Україні, обсяг якої вже досяг 28 млрд євро (станом на травень 2024 року, зараз вже більше), в тому числі в поточному році — близько 8 млрд.

У Китаї створена ядерна батарейка розміром з монету. Смартфон з такою батарейкою можна буде не заряджати 50 років, дрони будуть літати в небі тижнями або подорожувати на великі відстані. Вона безпечна, не радіоактивна, витримує неймовірні для звичайних батарей температури від -60°C до +120°C.

Російські судна, які систематично брали участь у перепродажі вкраденого українського зерна, зупинилися в Середземному морі. Судячи з усього, вони бояться зайти в сирійський порт Тартус, який був основним місцем їх розвантаження.

У Китаї під пустелею знайшли океан з величезними запасами води.

В США відбувся перший у світі концерт робота. Виступаючи на великому стадіоні, він вразив публіку артистизмом та вокальними даними.

У Китаї знайшли морський гриб, здатний розкласти пластик за два тижні.

На початок грудня кількість біженців з України склала 6 мільйонів 785 тисяч.

Верховна Рада ухвалила в першому читанні визнання подвійного громадянства (українського та неукраїнського), яке досі було заборонено.

Розпочато серійне виробництво української ракети “Паляниця”.

Верховна Рада ухвалила закон, згідно з яким Україна може не повертати \$50 млрд кредиту G7, якщо не отримає репарацій від РФ.

Верховна Рада підтримала законопроект про створення в Україні суду присяжних.

Розпочато серійне виробництво розроблених в Україні крилатих ракет “Пекло”.

На Менорі, встановленій в Одесі на Приморському бульварі, урочисто запалили першу свічку Ханукії, а потім послідовно запаливали інші.

В Одесі запустили в роботу трамвай №18, який слідує від Куликового поля до парку-меморіалу 411 батареї і у зворотньому напрямку.

Депутати Одеської міської ради ухвалили виділення коштів на розробку проектів з демонтажу 12 пам'ятників, зокрема, Бабелю і двох пам'ятників Пушкіну. На проект кожного об'єкту надається з бюджету міста по 20 тисяч гривень.

НЕОРДИНАРНІ ОСОБИСТОСТІ

Цукровий король та великий філантроп

Михайло Гаузнер

У роки громадянської війни у народі ходила така приказка: «Чай Висоцького, цукор Бродського, а Росія – Троцького».

Дійсно, цукрова імперія Бродських була унікальною, а її засновника Лазаря Ізраїлевича Бродського називали «цукровим королем». І це не було перебільшенням. Товариство цукрових заводів, що належало йому, виробляло до 25% всього цукру в царській Росії.

Історія виникнення бізнес-імперії Бродських почалася з вдалого одруження єврея з міста Броди Меїра Шора, а також його не менш вдалої підприємницької діяльності.

Після смерті Меїра, ім'я якого змінили на Марка, п'ятеро його спадкоємців отримали рівні частки капіталу – по 40 тис. карбованців.

Найбільш успішним з них став його син Ізраїль. У 23-річному віці він зробив дуже правильний для свого часу вибір, вирішивши зайнятися молодістю та нерозвиненою галуззю промисловості – виробництвом цукру з буряків. У 1846 році почав працювати невеликий заводик у містечку Лебедин.

Далі кількість заводів Бродських лише зростає. Почавши із сорока тисяч, Ізраїль Маркович залишив синам капітал у розмірі 30-40 мільйонів карбованців.

Цей нарис присвячений старшому із синів Ізраїля Бродського – Лазарю. Він народився 26 серпня 1848 року. Як і батько, він одержав тільки домашню освіту, але вона була нічим не гірша, ніж офіційна.

Цукрову імперію успадкували Лазар та його брат Лев.

На заводах Ізраїля Бродського робітники отримували досить високу на той час заробітну плату і працювали по 20 років. Коли ж бізнес перейшов від батька до синів, то й умови праці стали кращими, і імперія стала ще більшою і різноманітнішою.

Лазар Ізраїлевич перетворив окремі товариства цукрових заводів на Всеросійське товариство цукрозаводників, створивши тим самим монополію на «солодкому» ринку. При товаристві, на основі найбільш успішних цукрових підприємств були створені дослідні ділянки для проведення фундаментальних досліджень з питань технології по вирощуванню цукрового буряка. На цих ділянках працювали найбільш досвідчені агрономи. Окрім створення нових сортів буряка з більш високим вмістом цукру, велися пошуки оптимального внесення добрив та створення методик, які сприяють отриманню більш високих врожаїв.

Авторитет Лазаря Бродського у ділових колах незабаром став незаперечним.

Після цього він почав розширювати свою імперію та купувати підприємства з інших галузей – з виробництва борошна, пива, лісопаперової промисловості, а потім і транспортні. Він був одним з головних інвесторів київського електричного трамваю, завдяки чому Київ ще в XIX столітті одержав велику мережу трамвайних ліній. У місті, яке офіційно знаходилося за межами межі осілости, євреї фактично контролювали багато його життєво важливих процесів.

На Подолі Лазар Ізраїлевич побудував найбільший в імперії борошномельний паровий млин. Він заснував і очолив «Друге пароплавне товариство по Дніпру та його притокам», був найбільшим інвестором київської газової мережі і каналізації.

Бізнес-інтереси Бродського були різноманітними. Він володів паперовою

фабрикою в Тирасполі, соляними промислами поблизу Одеси, вугільними шахтами у сучасній Дніпропетровській області тощо.

Зміни на краще торкнулися не лише родини Бродських, а й відбилися на житті робітників. На їхніх підприємствах існували безкоштовні лікарні, чайні, читальні, а що особливо важливо – робітників забезпечували безкоштовним житлом.

Перший крок у довгому ланцюжку сімейної благодійності зробив його батько Ізраїль Бродський ще у Лебедині. А у 1865 р. він із сім'єю переїхав до Києва і зайнявся благодійністю вже там.

Інтереси Лазаря Бродського полягали у тому, щоб дати місту більше лікарень та навчальних закладів. У Києві він витратив на благодійність близько 1 млн рублів – тодішніх, золотих!

У Російській імперії існували квоти для євреїв при здобутті освіти. У Москві та Санкт-Петербурзі євреїв серед учнів могло бути лише 3%, у містах межі осілости – 10%, а в містах за межами межі осілости, куди входив і Київ, – 5%. Ні Ізраїль Бродський, ні Лазар не здобули жодної офіційної освіти; можливо тому вони так прагнули заснувати доступні для євреїв навчальні заклади.

Розмір хабара у Києві за те, щоб єврейську дитину взяли до гімназії, досягав 700 рублів – середньорічний дохід сім'ї. Щоб виправити ситуацію, Лазар та Лев Бродські у 1903 р. на згадку про свого брата Соломона, який сильно хворів і рано помер, фінансують будівництво єврейського училища. Цей заклад був безкоштовним та розрахований на 400 місць (300 школярів та 100 учнів ремісничого відділення).

Окрім грошей на чудову будівлю (тепер там розміщується Інститут електрозварювання імені Патона), Бродські виділили кошти ще й на учбові фонди. Училище мало закордонне обладнання та навіть душові, що було безпрецедентним у російській імперії. Цікаво, що, крім стандартних дисциплін, там з ініціативи Бродських викладали також іврит та історію єврейського народу.

Лазар Бродський намагався зробити доступним для євреїв і вищу освіту – він став одним із меценатів будівництва Київського політехнічного інституту, виділивши 150 тис. карбованців. Тому керівництво інституту часто «забувало» про державні квоти навчання євреїв. Однак воно швидко згадувало про них за найменшої загрози перевірки «згори», і студенти-євреї постійно перебували під загрозою виключення.

Бродський займався благодійністю не тільки для євреїв. Він пожертвував великі суми на бібліотеку-читальню в Києві при Народному домі (нині Театр оперети), на Будинок праці, брав діяльну участь у створенні Протитуберкульозного санаторію у Пуці-Водиці, збудував на свій кошт полокове відділення при гінекологічній клініці Університету С в . О л о д и м и р а , в и д и л и в 75 тис. рублів для Інституту експериментальної медицини в Санкт-Петербурзі, який був побудований через сім років після будівництва Інституту Пастера в Парижі.

На гроші Бродського збудовано Комерційне училище, дитяча поліклініка (на нинішній вул. Бульварно-Кудрявській), лікарня товариства лікувальних закладів для хронічно хворих дітей на Козловській вулиці, Київський художньо-промисловий та науковий музей (нині Національний музей).

Бродські не були б правовірними іудеями, якби не перейнялися питанням будівництва хоральної синагоги. І, звичайно, якщо будувати головний храм, то неодмінно в центрі – на Хрещатику. Лазар Бродський вирішив збудувати його навпроти Київської міської думи (там тепер будівля консерваторії).

Проте втрутилася політика – у місті, яке перебуває поза межами осілости, будувати велику синагогу абсурдно, тому що, з погляду влади, євреїв у місті не повинно бути, чи мало бути вкрай мало. Тож синагогу на Хрещатику будувати не дозволили.

Але в 1886 р.

Лазар Бродський знайшов лазівку в законодавстві, згідно з якою будувати синагогу було не можна, а ось віддати свій дім під потреби віруючих можна. Новий проект синагоги було виконано так, що справді нагадував житловий будинок.

Зрозуміло, що такі багатії, як Бродські, можуть дозволити собі будинок будь-якого розміру. Але київська влада відразу зрозуміла, що Лазар Бродський знову намагається побудувати синагогу, і знову відкинула проект. Але Бродський та рабин Євсей Цукерман написали скаргу до Петербурга, в якій вказали, що будують саме будинок, і отримали ухвалу.

Так, завдяки хитрощі, 1898 р., у день п'ятдесятирічного ювілею Лазаря Бродського, була відкрита Київська Хоральна синагога. На її будівництво ювіляр виділив 150 000 рублів. А за рік, зовсім поряд, через три будинки, з'явилася ще й Купецька синагога, будівництво якої проспонсував Лев Бродський.

Лазар Бродський був досить заповзятливою людиною, і наприкінці життя він вирішив зробити ще один, прощальний подарунок усім киянам. У своєму заповіті він виділив 500 тисяч рублів на будівництво критого ринку – але з умовою, що певну частину доходу від його діяльності у розмірі 22,5 тисячі рублів скарбниця міста повинна буде витратити на утримання низки медичних закладів, які свого часу відкрив Лазар Бродський.

Щоб виконати останню волю Лазаря Бродського, довелося вигадати досить складну схему. Вона спрацювала, і саме завдяки цьому виник у Києві Бессарабський ринок.

Коли німецькі та французькі вчені відкрили чудодійну протидифтерійну сироватку, це стало головною причиною об'єднання наукових та комерційних сил Києва для боротьби з інфекційними захворюваннями – дифтерією, сказом та багатьма іншими. Блискучі успіхи при лікуванні хворих на дифтерію стали підставою для організації до кінця 1895 р. Товариства для боротьби із заразними хворобами, яке очолив Лазар Бродський.

Цікаво, що у статуті Товариства на вимогу Л. Бродського було записано, що 6% від щомісячного доходу ринку має бути перераховано названому Товариству для утримання Бактеріологічного інституту, який, за словами М. А. Булгакова, нагадував замський палац у дубовому гаю.

Основну суму, 132 тисячі рублів на будівництво та придбання обладнання для інституту дав Л.А. Бродський. Він заявив: «Дозволю собі висловити бажання, щоб Інститут переслідував головним чином практичні цілі – приготування та випробування лікувальних та запобіжних бактеріологічних засобів для потреб населення рідного мені міста Києва та прилеглого до нього краю».

Інститут (двоповерхова будівля Пастерівського корпусу, віварій та стайня) був збудований у рекордно короткий термін – всього за 100 робочих днів! Навіть за сучасних технологій це сприймається як диво. Інженерне відомство (воно володіло землею, переданою інституту безкоштовно) та Лазар Бродський у день закінчення будівництва отримали пам'ятні подарунки – срібні молотки та лопати.

На адресу інституту, що відкрився, надійшла величезна кількість вітальних телеграм від вітчизняних і зарубіжних учених,

До речі, про нагороди братів Бродських. За підсумками Всесвітньої Паризької виставки 1900 року обидва брати та їх колега цукрозаводчик Микола Терещенко були у Франції удостоєні ордена Почесного легіону, а в Росії братам було присвоєно звання Комерції радника. Лазаря Бродського також було нагороджено почесним орденом – Хрестом Святого Володимира.

У 1904 р. Лазар Ізраїлевич поїхав до швейцарського Базеля, щоб відвідати дочку, яка жила там, і трохи відпочити. Там він відсвяткував своє 56-річчя, а за три тижні, 19 вересня (за сучасним календарем 2 жовтня) помер. За іронією долі, «цукровий король» помер від цукрового діабету.

Тіло привезли до Києва 24 вересня. У той же день відбулося відспівування у Хоральній синагозі. Фасад храму був оздоблений траурними стрічками, над входом було встановлено транспарант з написом на івриті: «Попереду нього йде добродетельність».

В останній шлях підприємця та мецената проводили губернатор, командувач Київським військовим округом, міський голова, а головне – тисячі киян.

Лазаря Ізраїлевича поховали в сімейному мармуровому склепі на Лук'янівському єврейському цвинтарі. На жаль, ні склепу, ні самого некрополя зараз не існує – кладовище почали знищувати нацисти під час Другої світової, а завершила цю «справу» радянська влада у післявоєнні роки.

Так пішов із життя видатний підприємець, комерсант, промисловець, громадський діяч та благодійник, яскравий приклад благородної, неординарної та корисної суспільства особистості.

Джерела: статті А. Нестеренка «Цукровий магнат та меценат Лазар Бродський» на сайті «44.ua», С. Цаліка «Біле золото» Лазаря Бродського» на сайті BBC, Є. Піддубей «Лазар Бродський: людина без диплома, меценат та цукровий магнат» на сайті «Мій Київ», Т. Ніжинської «Бродські: історія бізнесу та меценатства» на сайті «bigkyiv.com.ua», «Лазар Бродський. Благодійність «цукрового короля», у газеті «День».

Країна Поезія

Інна ВАЙНБЛАТ

Народилась в 1954 р. в Одесі. Закінчила школу ім. П.С. Столярського і Кішинівську консерваторію (клас фортепіано). Працювала в Тираспільському музичилищі і Одеській консерваторії. Лауреат Всеукраїнських і Міжнародних фестивалів. Автор музичного і двох літературно-музичних збірок, двох вінків сонетів "Світ і тінь", "Зигзаги Фортуни", редактор п'яти музичних збірок. Член Міжрегіональної спілки письменників України, клубу письменників Нью-Йорка, Літературної студії "Одкровення". Друкувалась в одеських і нью-йоркських альманахах, газеті "Добра справа".

Якщо
Редьярд Кіплінг

Якщо ти можеш не втрачати розум,
Коли тебе всі винним визнають,
І також недовіри є загроза, -
Повір собі. Про сумніви забудь.
Якщо чекати вмієш ти без втоми,
Або, як скривдять тебе, — промовчиш,
Здолай ненависть у собі самому,
І знай: понад собою не злетиш.

Не будь рабом у мрій. Вони примхливі.
Знай: думка — тільки думка, не мета.
Тріумф і лихо зустрічай сміливо
І пам'ятай: все, друже, суєта.
Будь стриманим, коли слова правдиві,
Падлюки знищать, ловлячи дурних.
В житті, яке зруйноване зрадливо,
Зумій знов відновити кожний штрих.

Якщо свої досягнення до купи
Збереш, немов картяр, цим ризикнеш,
Програєш все, почнеш з нуля і губи
Заради скарги ти не розіркнеш,

Якщо строк дії серця, нервів, м'язів
Продовжиш ти, і в скрутний час життя,
Залишившись спустошеним одразу,
Відчуєш раптом віру в майбуття, —

Спокоїно, гідно розмовляй з юрбою,
З царем спілкуйся просто і не дай
Образі панувати над тобою,
Людську повагу з вдячністю приймай.
Якщо хвилину кожну ти цінуєш
І кожен крок, як неповторну мить,
Земля і скарги — всі твої! Ти будеш
Людиною, мій синку. Хай щастить...

(з англійської)

Джордж Гордон Байрон
"Паломництво Чайльд-Гарольда"
Фрагмент

Мій рідний краю, любий край
В блакиті хвилі зник.
Вітри зітхають: «Прощавай!»,
Я чую чайок крик.

Ось сонце морю дотик свій
Дарує. Ми за ним

Йдемо по стежці чарівній.
Бажаю добрих снів
Моїй країні. Прийде час,
Коли зійде зоря.
Я вранці привітаю враз
І небо, і моря —
На жаль, не край мій. Де я жив,
Вже вогнища нема.
Там стіни дому мох покрив.
Собака виє. Тьма.
Моє судно, неси мене
Подалі від біди
Куди завгодно. ..Знай одне:
Додому не веди...

(з англійської)

Омар Хайям

Дифіраблом себе вколисати не дай.
Долі меч над тобою занесений, знай.
Доля в славі солодкій ховає отруту,
І халви, як спокуси, завжди уникай.

(з фарсі)

Переклади Інни Вайнблат

Дитячий куточок

Терень
Масенко

Грудень

Всі річки тепер в обнови,
Біле скло над бережком.
Ходить грудень по діброві,
Застеляє світ сніжком.

Вишні в інею розквітли,
В білих шубах всі дубки.
Позирають ночі світлі
В розмальовані шибки.

Є вже саночки новенькі,
Є хороші ковзани.
А мороз веселий дзенька,
Налітає з далини!

І така привітна й любя
Тиша білої зими.
І в кімнаті тепла груба,
І читаймо книги ми.

Тамара
Коломієць

Грудень

Дорожній майстер грудень
Мости будує всюди,
Вкриває ріки кригою,
Воює із відлигою:
Дороги приморожує
Ще й снігом припорошує,
Щоб на дзвінких санчатах
Новому року мчати.

Платон
Воронько

Із доріжки до доріжки
Полетіли влучні сніжки,
І почався білий бій,
Закрутився у сувій.

Закрутився, покотився.
Під горою зупинився.
Зверху сніг і знизу сніг,
І ніхто узнать не міг,
Де чиї стирчали ніжки.
Ой, весела гра у сніжки!

Олександр
Коваль

Грудень

І луги, й долини, й поле —
Спить, дрімає все навколо.

Грудень скрізь господарює,
Замки крижані мурує,
На ялинові верхи
Одягає кожухи.

Грудень-місяць рік кінчає,
Нас до свята наближає.

В. Кленц

Летять, летять сніжинки
На поле, ліс і сад,
Веселий свій таночок
Танцює снігопад.
Надворі — лютий холод,
Тепла давно нема.
Заліз в копічку зайчик
І солодко дріма.
Мете хвостом лисичка
Сніжок біля сосни.
В барлозі спить ведмедик,
Солодкі бачить сни.

Максим
Рильський

Ой, весела в нас зима,
веселішої нема —
грає срібними зірками,
в'ється синіми димками,
снігом землю обійма.

За горизонталлю:

1. Спішна робота на судні, в якій бере участь весь особовий склад корабля. 5. Основні погляди, переконання. 9. Сильне збудження. 10. Назва села в деяких тюркських народів у Середній Азії та на Кавказі. 12. Інфекційна хвороба коней. 13. ... з вогнем. 14. Юшка з риби. 15. Українське Визвольне Військо. 16. Насильне, несправедливе обмежування

досвідчена в чому-небудь. 32. Африканець. 34. Суворе покарання, відплата за що-небудь. 36. Гори в Росії. 38. Згусток крові, що утворюється у кровоносних судинах людини і тварини. 41. Місто та муніципалітет в Сербії, столиця адміністративного регіону Нишава. 44. Місто на півночі Латвії,

чийх-небудь прав та дій. 18. Представник корінного населення Тропічної Африки, яке має темний колір шкіри і належить до негроїдної раси. 21. Птах родини фазанових. 24. Регіональне об'єднання чотирьох держав: Грузії, України, Азербайджанської Республіки та Республіки Молдова. 26. Дерево родини маслинових з перистим листям і міцною деревиною. 27. Актор пантоміми. 28. Навігаційний прилад для вимірювання швидкості руху судна або пройденого ним шляху. 29. Державна автомобільна інспекція. 30. Людина, добре обізнана з чим-небудь,

розташоване на кордоні з Естонією. 45. Багато плодівих дерев. 47. Муніципалітет у Франції, у регіоні Аквітанія, департамент Атлантичні Піреней. 48. Безліса рівнина, рівний, широкий простір; поле. 49. Період, докорінно відмінний від попереднього. 50. Мітка, яку випікають на шкірі, рогах чи копитах свійських тварин. 51. Трав'яниста рослина родини ранникових.

За вертикаллю:

1. Хімічний елемент, безбарвний, без запаху газ, що входить до складу повітря і не вступає в хімічні сполуки (Ar). 2. Згущена варіння смола. 3. Червоно-бурий шар на поверхні заліза, який утворюється внаслідок його окислення. 4. Графство на сході Ірландії. 5. Сукупність предметів, явищ, що мають спільні ознаки, однакові якості. 6. Австралійський страус. 7. У словенській міфології — зловісна сила у вигляді птаха. 8. Незамурована частина стіни, споруди, різної форми і призначення. 11. Похила поверхня. 16. Бойовий заклик під час атаки. 17. Те саме, що шматок. 19. Захист, заступництво. 20. Доброзичливо-глузливе ставлення до чого-небудь, спрямоване на викриття вад. 22. Людина, яка не любить працювати. 23. Місто на Чорноморському узбережжі Кавказу, РФ. 25. Неосвітлений простір;

темрява. 26. Зла баба-чаклунка. 31. Той, хто здійснює смертні вироки або тілесне покарання, бере на тортури. 33. Вузкий край, кромка чого-небудь. 34. Дуже міцний грубий мотузок із волокна або дроту. 35. Річка в Україні. Права притока Серету (басейн Дністра). 37. Ароматична смола, яку використовують звичайно для куріння під час виконання релігійних обрядів. 39. Примітивне знаряддя для оранки землі. 40. Райцентр у Чернігівській області, на березі однойменної ріки. 42. Ірландська республіканська армія. 43. Місце з'єднання зшитих кусків тканини, шкіри і т. ін. 45. В Англії, США та в деяких інших країнах — ввічливе звертання до чоловіка. 46. Група довгохвостих папуг.

Відповіді до кросворда в №218

За горизонталлю:

1. Ігрек. 5. Випад. 9. Каа. 10. Ері. 12. Але. 13. Саз. 14. Тис. 15. Рік. 16. Мавка. 18. Баба. 20. Твід. 23. Акало. 26. Табір. 27. Гарем. 28. Асонанс. 30. Такт. 32. Тара. 34. Рамка. 37. Сад. 39. Ріо. 40. Дре. 42. Ока. 43. Арм. 44. Око. 45. Накип. 46. Аркан.

За вертикаллю:

1. Ікс. 2. Гага. 3. Раз. 4. Кета. 5. Віск. 6. Пар. 7. Алібі. 8. Дек. 11. Ривок. 16. Магістр. 17. Атланта. 18. Батат. 19. Бабак. 21. Ворса. 22. Дамба. 24. Аро. 25. Ага. 29. Намір. 31. Абака. 33. Рурка. 35. Арап. 36. Кома. 37. Сон. 38. Дак. 40. Док. 41. Еон.

Шановні клієнти!

Всі, хто має можливість допомогти
незаможним людям,
спрямовуйте, будь ласка,
свої внески за адресою:
Україна,
м. Одеса, Приморський район,
БФ "Хесед Шаарей Ціон"
код ЄДРПОУ 34321888
IBAN: UA713510050000026006267265700
в ПАТ "УкрСиббанк"
МФО 351005
65023, м. Одеса,
вул. Ніжинська, 77/79.

Шановні клієнти!
Майстер із ремонту
дрібної побутової техніки

Кабінет 246

Прийом та видача
Четвер з 10.00 до 13.00

Шановні клієнти!

Дрібний ремонт одягу

Прийом та видача:
Понеділок з 10.00 до 13.00, каб.246
Середа з 10.00 до 13.00, каб.246

Посмішка

Коли моєму молодшому братові був рік, він уже знав команди «сидіти», «дай лапу» та «голос». За що я отримувал від батьків на горіхи..

Парочка сидить у кінотеатрі та дивиться мелодраму. Дівчина запитує:

— Як ти думаєш, вони в кінці одружаться?
— Цілком можливо! Такі фільми часто закінчуються трагічно!

Коли у дружини на обличчі півтонни косметики, то це— нічого страшного, а коли у чоловіка на обличчі трохи помади, то це вже кінець світу...

Якщо після сімейної сварки дружина несподівано вибачила тебе, значить, вона, нарешті, придумала, як тобі помститися.

— Ти що такий сумний? Ти ж, я знаю, тільки недавно знову одружився.

— Саме так. Розумієш, ми з дружиною тут розмовляли і з'ясували, що ми одного разу вже були з нею одружені.

Осінь. Тато цікавиться у маленького сина:

— У вас у садку топлять?

Син відповідає:

— Ні, поки що тільки в куток ставлять.

— Їдику, ти коли-небудь займався коханням із заміжною жінкою?

— Та я щодня це роблю.

— Ну і крутий же ти!!

— Та до чого тут крутість, я про мою дружину!

— Чи можна на одну путівку відпочити всією родиною?

— Можна, якщо путівку віддати тещі.

— Мамо, я посуд помила, школу та університет закінчила, заміж вийшла, дітей народила, можна я піду погуляю?

— Люба, у мене в супі тарган!

— Де?! Та це петрушка.

— Петрушка?! Господи, вона дала йому ім'я!

— Мама вийшла надвір без парасольки, а бачиш, який страшний дощ пішов,— стурбовано каже батько дочці.

— Не хвилюйся, тату, я думаю, вона встигла забігти до якоїсь крамниці і перекає там дощ.

— Ось цього я і боюся...

— Дмитро, я скоро під'їду, є що пожерти?

— Бутерброди із ковбасою будеш?

— Буду!

— Тоді купи ковбасу і хліб...

— Люба, з цього дня я кидаю пити!

— А хто називатиме мене красунею?

— Які плани на відпустку?

— Це питання чи спроба принизити?

— Пане адвокате, прошу поради. Мій сусід винен мені п'ятсот доларів, і не віддає. Чи можу я відсудити ці гроші в нього?

— Можете, але потрібний письмовий доказ, що він вам винен. У вас є такий доказ?

— Боюся, що ні. Він у мене просто так узяв.

— Тоді напишіть йому листа, і вимагайте, щоб він негайно повернув вам тисячу доларів.

— Але він мені винен лише п'ятсот доларів!

— Він так і відповість. І це буде письмовий доказ.

Культурний центр БФ "Хесед Шаарей Ціон"
оголошує набір на курси з вивчення

МІЖНАРОДНОЇ МОВИ ЕСПЕРАНТО

Адреса: вул. Ніжинська, 77/79, 2-й поверх, каб. 214
Тел.: 067 518 10 53

**ЮВІЛЯРИ БФ "ХЕСЕД ШААРЕЙ ЦІОН",
ПРИЙМІТЬ ЩИРІ ВІТАННЯ!**

90 років

Гриншпун Григорій
Кудряшов Віктор
Рабінович Ілля
Розіна Геня
Тимченко Людмила

85 років

Бересневич Раїса
Брамбілла Валентин

Дельков Валерій

Задорожний Анатолій
Крижановська Лариса

Медвідь Софія

Петріна Нелля

Сорокіна Валентина

Супруновська Аріадна

Тішаєва Євгенія

Шиндер Поліна

80 років

Бикова Софія
Кірнос Олена
Кройтор Зінаїда
Сапожник Ада
Хазанкін

Мусій

Чудний

Віктор

ІМЕННИККИ—ВОЛОНТЕРИ БФ "ХЕСЕД ШААРЕЙ ЦІОН"

Барановський Сергій
Бевзюк Олександр
Білоцерківський Євген
Бітюков Олег
Бочкарьова Ганна
Бражнікова Віра

Вайнблат Інна
Войніков Олександр
Гершун Ольга
Гончарова Людмила
Дайч Ганна
Маркова Тетяна

Михайлуца Микола
Нісенбаум Емілія
Сергієнко
Вікторія
Толкачова
Євгенія

Засновник та видавець —
БФ "ХЕСЕД ШААРЕЙ ЦІОН" (м. Одеса)

Свідоцтво про держреєстрацію 1153-34-Р,
серія ОД, видано 7 червня 2006 р.

Газета видається за підтримки
Claims Conference і American
Jewish Joint Distribution Committee

Некомерційне видання. Розповсюджується безкоштовно
Реклама та оголошення публікуються безкоштовно.
Індекс видання — 09720

Надруковано у ТОВ "Press Corporation Limited"
21034 Вінниця, вул. Чехова, 12 А

Наклад 2600 прим. Зам. № _____

Головний редактор
Семен ВАЙНБЛАТ
Редакційна колегія:

А. Кесельман,
М.Гаузнер, П.Козленко
Комп'ютерна верстка
І. Глаголевський
Перекладач
Л. Левін

Надіслані матеріали
не рецензуються і не повертаються.
Листування із читачами —
лише на сторінках газети.
Редакція залишає за собою право
редагувати
і скорочувати надіслані матеріали.
Відповідальність за достеменність
фактів несуть автори.

Адреса редакції:
65023, Одеса, вул. Ніжинська, 77/79
Поштова адреса:
65045, Одеса, а/с 131

<http://dobrasprava.ddns.net>